

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DR. TÜRRE ALADÁR
 ügyvéd.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Karácsony.

(R. I.) Mi, akik szerény krónikásai vagyunk az eseményeknek, akik figyelemmel kísérjük a közönség izlésváltozását, fejlődését, kedvteléseit és hangulatait néhány év óta már szomoruan tapasztaljuk, hogy az ünnepek már nem bírnak azzal a nagy, kibékítő jelentőséggel, amelylyel még néhány évtized előtt bírtak. Az anyagiasság, a kenyérkereset nehéz küzdelmei elöntötték már ezeket — a hétköznap árvi-zéből lombos faként kiálló — ünnepnapokat is. És ehhez a tényhez hozzájárul az is, hogy különösen a világpolitika szempontjából már évek óta folytonos tulesigázott, ideges állapotban él az egész világ.

Az embereknek ma alig marad idejük a napi munkától és kínládástól ahhoz, hogy egyáltalában ünnepeljenek. Az ünnepnapok is nyomtalanul mulnak el az ember fáradt teste és elesigázott lelke felett.

Éppen ennek a ténynek az alapján örülünk mi annak, hogy

mégis van egy ünnep, amely oly közel férközött az emberi lélekhez, hogy minden küzdelmen, minden bánaton és fájdalomon keresztül is megtartja, megünnepli és megünneplésére nemcsak időt, hanem pénzt is áldoz.

A karácsony ünnepe még ma is, a sok öklözés és durvaság között is ünnep maradt.

Hogy ez így van, annak két okát láthatjuk, mind a két ok a karácsony ünnepét körülvevő misztériumban található meg. A többi ünnepek, husvét, pünkösöd, mind sokkal elvontabb eseményeknek a megünneplése, mint a karácsony, amely a gyermek Jézus megszületését ünnepli. Jézus fogalomná vált ugyan az egész emberiség gondolkodásában, de azért mégis értjük a születését, közel fekszik értelmünkhöz, míg a feltámadás és a szentlélek, tüzes nyelvek ünnepe csak a dogma talapzatán nyugodva tölti be a lelkeket. A másik ok pedig az, hogy ez az ünnep nem-

csak Jézusnak, hanem a gyermek Jézusnak az ünnepe.

Hiszen a XX. századot mindig a gyermek századának neveztük. És joggal. Az a sok türelem, kitartás, munkaerő, amelylyel egy mai munkás dolgozó ember kenyere után jár, csak a gyermek iránti szeretetből táplálkozik.

A gyermek ennek a századnak a védőszentje. Az állam, a társadalom, az egyének csakis a gyermekért élnek és a gyermekért küzdi végig az életet.

A gyermek ünnepét tehát még ebben a lihegve futó világban is megüli minden ember.

Ez az, hogy a jelenlegi — állítólag borzasztóan durva — világban egyedül a gyermek ünnepe az, amelyet az érző emberek mind egyike és az összes emberek nagyobb része megtart, igen szép perspektívát nyújt a jövőre nézve. Valamikor meg fog szünni az a hadi és gazdasági feszültség, amely

OCCASIO! ===== OCCASIO!

A karácsony küszöbön áll, teljesítse bevásárlásait, amíg nem késő, mert közvetlen az ünnepek előtt már
 :: :: a szebb dolgokat rendesen elkapkodták. :: ::

Raktáron vannak és alkalmi ajándéknak igen megfelelnek:

Valódi japán dobozaink gyönyörű kivitelben. Gyönyörű bonbonierok és egyéb kazetták.

Karácsonyfa-diszek és cukorkák, szalon bonbon, — ugyszintén:

**Karácsonyi sonka
 Narancs
 Mandarin
 Füge, szilva
 Malaga szőlő
 Friss almeria szőlő**

**Mandola
 Mogyoró
 Kandirozott gyümölcs
 Francia töltött dinnye és
 Különféle finom csemegék.**

Legfinomabb kávék, rizsek, olajok, sajtok, halfélék, hideg felvágottak, prágai sódar. — Tálak diszítését elvállaljuk.

Rendeléseket hizlalt baromfira és karácsonyi sonkákra e hó 20-áig fogadunk el.

RÁCZITS és CZVRKUSITS fűszer- és csemege-nagykereskedők
ZOMBOR, Szentgyörgy-tér 6.

az egész világot ellepi most, valamikor el fog következni az a bizonyos jobb kor, meg fog szünni ez a horribilis drágaság és akkor ismét életre fog kelni a mai gyermekekben az az igazi családi élet iránti érzés, a meleg otthon iránti szeretet.

Lehet, hogy a szocializmus és a vele kapcsolatos teóriák gyors gazdasági emelkedést jelentenének, ha a gyakorlat alkalmazná őket, de a családi élet melegét valószínűleg kihútné. És ezen fog valószínűleg megtörni minden kommunisztikus törekvés. De egyszersmind ezen fog felépülni egy konszolidált állapot, amelynek alapja a család lesz.

A gyermek ünnepe a karácsony és nemcsak a mai gyermekeké, hanem késő évtizedek, vagy évszázadok gyermekeié. Ameddig a kenyérkereset, a küzdelem a létért oly heves, mint ma, addig pihenés, üdülés lesz a karácsony, ha pedig elérkezik az újabb kor, ahol a család feje többet lehet családja körében, mint ma, akkor

kötelesség, szívesen, kedvvel teljesített kötelesség lesz a karácsony ünnepének, a gyermekek napjának megtartása.

Bácskaiak a miniszterelnöknél.

A hódtsági választókerület tizenkét községe: Hódtság, Bácskeresztur, Cservenka, Gombos, Paripás, Szilberek, Bácsordas, Dernye, Militics, Szentfűlöp, Veprőd és Liliomos a közelmúltban diszpolgárrá választotta gróf Tisza István miniszterelnököt. A diszpolgári oklevellet a kerület hetventagu küldöttsége vitte fel Budapestre s szombaton adta át a miniszterelnöknek. A küldöttséget Ertl János, a hódtsági kerület országgyűlési képviselője vezette a miniszterelnök elé, míg annak tagjait legifjabb Szemző István főispán mutatta be.

A küldöttségben részt vettek többek közt: Szemző Károly járási főszolgabíró, dr. Knézy Lehel és dr. Willmann Mátyás ügyvédek, dr. Hofbauer Miklós járásorvos. A küldöttséghez csatlakoztak báró Vojnits István v. b. t. t., Latinovics Pál, Dungserszky Gedeon, Evetovics János, Janiga János, Zákó Milán és Falcione Árpád országgyűlési képviselők.

A diszoklevellet átadásakor a miniszterelnököt Rausch Ede, a hódtsági ke-

rület munkapártjának elnöke üdvözölte elsősorban, mint a hazaszeretet és hazafias kötelességtudás szimbólumát. Utána Groll János gazda német nyelven intézett néhány szót a miniszterelnökhöz, aki a kisiparosok és kisbirtokosok érdekeit mindég szíven hordta.

Az üdvözlést és kitüntetést gróf Tisza István miniszterelnök két beszédben köszönté meg. Az elsőben visszapillantást vetett politikai küzdelmeire és azt a következtetést vonta le, hogy ma az egész országban mindenki munkát követel a parlamenttől. A nép bizalmából merit erőt a további küzdelemre, de ez a bizalom irányítja majd az ellenzékét is, hogy vessen véget az áldatlan helyzetnek.

A miniszterelnök e küldöttség tiszteletére a Hungária szállóban lakomát adott. A lakomán dr. Knézy Lehel ügyvéd köszöntötte lelkes szóval a miniszterelnököt hangsúlyozván, hogy gróf Tisza István tette a parlamentet ismét munkaképessé. Utána Seiber Fábán veprődi gazda, akinek német az anyanyelve, magyar beszédet mondott. Mint bevándorolt német parasztnak szívenlelekben magyarrá lett utódja kívánt a kormánynak erőt és kitartást.

Gróf Tisza István miniszterelnök mondott ezután pohárköszöntőt s valószággal apoteozisban magasztalta azokat

*** Óriási választék brilliáns árukbán, továbbá gyűrűk, fülbevalók, láncok, karkötők, evőeszközök arany, ezüst és chinaezüstből. ***

Occasio órakarkötőkben 8 koronától kezdve.

Arany gyűrűk 4 K-tól, ezüst 1 K. Legjobb jegygyűrűk, vasas ingyen.

*** Óra- és ékszerjavítások saját műhelyemben jótállással a legjutányosabban készítettnek. ***

a nem magyar anyanyelvű polgárokat, akiket a hazafiság és testvérszeretet érzése forraszt össze a haza többi polgárával. A parlamenti és politikai küzdelemről való fejtegetései során nyomatékosan és nagy hatással hangoztatta, hogy veszekedjünk kevesebbet és dolgozzunk többet. Emlékeztetett a harminc évvel ezelőtti ellenzék nemes és magasztos működésére és felhívta a polgárságot, hogy a parlamentbe csak olyan képviselőt küldjön, aki dolgozni akar.

Vojnits István báró v. b. t. t. magyar és német nyelven, Szemző Gyula ny. főispán pedig szerb nyelven mondtak még felköszöntőt.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA”

XXXVII. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

Hírek a Bács-Bodrog várm. Történelmi Társulat köréből.

Mint értesülünk, a Bács-Bodrog várm. Történelmi Társulat muzeumát dr. Semayer Vilibáld, a Magyar Nemzeti Muzeum néprajzi-osztályának tudós igazgatója, mint a Muzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelőségének kiküldötte, a napokban meglátogatta. A látottak nagyon megnyerték tetszését s annak az óhajlásának adott kifejezést, hogy a rohamos fejlődésnek indult muzeum mihamarabb megfelelőbb elhelyezést nyerhetne. Ugy hírlik, hogy ebben az óhajlásban a Történelmi Társulatot a DMKE által tervezett kulturház felépítésének ügye, a megvalósulás csillogó reményével kecsegteti.

Az utóbbi évek folyamán, a vasárnap muzeumnyitások révén, a társulat gyűjteményei iránt való érdeklődés a nagyközönség részéről is mind nagyobb mértékben nyilvánul. Éppen ezen felbuzdult érdeklődés állandósítása és fokozása céljából időnként lapunkban is hirt adunk a társulat tevékenységének és a muzeum fejlődésének egyes mozzanatairól.

Első hirdetésünk arról a nagyszerű Árpádházi magyar éremleletről szól, amelyet a múlt év folyamán Bács határában találtak. A találó a régi pénzeknek a felét *Tripolszky Béla* bácsi jegyzőnek adta. A lelet megmentett része, — körülbelül 1634 drb érem — Tripolszky Béla szivessége folytán a Bács-Bodrog várm. Történelmi Társulathoz jutott.

Gubitz Kálmán muzeumőr a beküldött érmekeket vizsgálat alá vette s megállapította, hogy az egyébként jelentékteleneknek látszó pénzecskék között, numizmatikai ritkaságok is vannak. Az érmekei tulnyomó része magyar denár; de van közöttük friesachi és aquilejai fillér is. A magyar pénzek a XII. század végéről, és pedig III. Béla (1173—1196.) és II. Endre (1205—1235) korából valók; a friesachiak között találjuk II. Eberhard püspök (1200—1246.) pénzét is, mely utóbbit korhatárjelölőnek is lehet tekinteni. A magyar denárok között 37 fajta és azoknak több mint 290 variansa szerepel; de ami a leletnek különös érdekességet nyújt, az, hogy 12 olyan új válfaj is akadt benne, amely eddig még ismeretlen volt. Ez az éremesoport egyébként is annyira ritka, hogy az valósággal hézagpótló a magyar numizmatikában.

A ritka szerzemény a numizmatik körében természetesen nagy feltűnést keltett, úgy hogy a Történelmi Társulatot az érdeklődők azóta már számos kecssegtető ajánlattal vették körül.

Időközben a lelet másik fele régiség kereskedők kezébe jutott, akiknek azért a Magyar Nemzeti Muzeum 10 ezer koronát fizetett.

Kétségtelen, hogy a Bács-Bodrog várm. Történelmi Társulat az immár tulajdonává lett nagyértékű szerzeményét, a hazai numizmatika pedig nyereségét, *Tripolszky*nek köszönheti. Ebből az egy esetből is kitetszik, hogy mily fontos szolgálatot tehet egy-egy kulturérzékkel megáldott ember a megyei

Történelmi Társulatnak s annak révén hazai tudományos érdekeinknek is.

Nagy eredményeket várhatni a jövőben megyénk alispánjának a megyebeli községi előljárókhöz illetve jegyzőkhöz intézett ama körrendeletétől is, amelyben felhívja a községek vezetőségét, hogy az esetleg felszínre kerülő régiségek megmentése érdekében hivatalból járjanak el s jöjjenek a megyei Történelmi Társulat segítségére. Természetesen a Bács-Bodrog vármegye Történelmi Társulat minden előforduló esetben, akár levélel, akár pedig tisztviselőinek kiküldésével készséggel áll az érdeklődők rendelkezésére. **G.**

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága ez idei negyedik évnegyedes rendes közgyűlését folyó hó 23-án tartotta meg legifjabb *Szemző István* főispán elnökelete alatt. A közgyűlési termet a megjelent bizottsági tagok egészen megtöltötték, kik a terembe lépő főispánt lelkes ovációval fogadták. Legifjabb *Szemző István* főispán néhány perccel 9 óra után nyitotta meg a közgyűlést, a jegyzőkönyv vezetésével dr. Szabovljevits Dusán vm. főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével Lederer Pál vm. másodjegyzőt hívta meg.

A tárgysorozat első pontját az alispán évnegyedes jelentése képezte a közügyek állapotáról. A nagy körültekintéssel kidolgozott, s az elmúlt évnegyed lüktető életét a legapróbb részletekig feltüntető alispáni jelentést, melyet alább egész terjedelmében közlünk, s melyet dr. Szabovljevits Dusán vármegyei főjegyző olvasott fel, a közgyűlés egyhangulag vette tudomásul.

Az alispáni jelentés elhangzása után az elnöklő főispán közölte a közgyűléssel, hogy Willmann János bizottsági tag önálló indítványt nyújtott be s azt javasolta a főispán, hogy ezt az indítványt a közgyűlés közvetlenül az alispáni jelentés után tárgyalja. Fernbach Károly bizottsági tag mintha tübe ült volna, úgy pattant fel helyéről s minden megszólítás nélkül ezt az indítványt törvénytelennek bélyegezte s mint ilyenek, tárgyalását mellőzni óhajtotta, mert szerinte az önálló indítványt a közgyűlést legalább 24 órával megelőzőleg ki kellett volna függeszteni. Dr. Deák Béla tiszti főügyész

WEIDINGER cég mindegyik kirakata egy-egy **SZENZÁCIÓ.**

és dr. Szabovljevics Dusán vm. főjegyző rámutattak Fernbach Károly alapos tévedésére és elnézésére, mert az alispán az önálló indítványt felvette a póttárgysorozatba s mert a póttárgysorozat tárgyai szabályszerűen közszemlére kitétettek. Fernbach Károly ekkor már belátta oktalan kirohanását, kérte szavait el nem mondottaknak tekinteni. Az önálló indítványt a közgyűlés iratárba helyezte.

A belügyminiszter határozatát a községi és körorvosok látogatási és műtéti díjairól szóló vármegyei szabályrendelet tárgyában, — Torontál vármegye átiratát az országos központi hitelszövetkezet és annak kötelékébe tartozó gazdasági és ipari hitelszövetkezetek támogatása — és Szeben vármegye átiratát az ipari munkások biztosításáról szóló 1907. évi XX. t.-c. módosítása tárgyában a törvényhatósági bizottság tudomásul vette.

Gömör-Kishont vármegye átiratát vármegyénkhez a sajtótörvény és esküdtszéki intézmény módosítása tárgyában. Az állandó választmány ezen átiratot tudomásulvételre ajánlotta, ezzel szemben azonban dr. Zsubory József oly értelmű indítványt terjesztett elő, hogy a törvényhatóság ezen átirathoz hasonló szellemben írjon fel a kormányhoz. Az állandó választmány javaslata mellett törtek lándzsát Fernbach Károly és Orbán Károly bizottsági tagok, míg dr. Zsubory József indítványát dr. Pastrovits János és dr. Steuer György támogatták. A közgyűlés óriási többséggel dr. Zsubory József indítványát emelte határozattá.

Lánczkor Antal vm. másodfőjegyző kérvényt adott be nyugdíjaztatása iránt. A törvényhatósági bizottság a nyugdíjválasztmány javaslatához képest Lánczkor Antalt, honorálni akarván az eltöltött 40 évi működése alatt szerzett érdemeit és állandó ügybuzgalmát, teljes fizetéssel (évi 6000 kor.) és teljes lakpénzzel (évi 1280 kor.) nyugdíjazta. Az elnöklő főispán sajnálkozását fejezte ki a nyugalomba vonult főtisztviselő távozásán s egyben szerencsét kívánt a jól megérdemelt nyugalomhoz.

Lánczkor Antal nyugdíjaztatásával a megürült másod-főjegyzői állás betöltése vált aktuálissá. A jelölő bizottságba a közgyűlés Milodanovits Simon, dr. Zsubory József és dr. Récsy Ede bizottsági tagokat választotta, míg a főispán a maga részéről Michailovits Kornél, dr. Paukovich Ernő és Hetteszheim Henrik bizottsági tagokat nevezte ki. Amíg a bizottság a jelölés megejtése végett visszavonult, addig a közgyűlési teremben megejtették a névszerinti szavazást a vármegyei pénzek

gyümölcsöző elhelyezése, a központi választmány és a közigazgatási bizottság tagjainak megválasztása tárgyában. A jelölés és szavazás tartamára a főispán felfüggesztette a közgyűlést. A szavazatszedő bizottság elnöke: Evetovics János, tagjai: Városy Károly és Lollok Alajos bizottsági tagok voltak.

A VIII. fizetési osztály 3. fokozatába eső másodfőjegyzői állásra a közgyűlés Scherer Rezső aljegyzőt, míg ennek helyére aljegyzővé Dekker Oszkár kig. gyakornokot választotta meg egyhangulag a közgyűlés. Utóbbi a közgyűlés szünet előtt nyomban letette a hivatali esküt.

A vármegyei pénzek (tőkék) gyümölcsöző elhelyezése tárgyában a közgyűlés névszerinti szavazással a leadott 101 szavazatból 92 szótöbbséggel az állandó választmány határozatát fogadta el.

A központi választmány tagjaiul a közgyűlés névszerinti szavazással a következő bizottsági tagokat választotta meg:

Ladányi Ervin, Rózsa Dezső, Ungár Lajos, Simrák Béla, Rausch Ede, Nikolits Izidor, Szemző Dezső, Szemző Gyula, Szemző István ifj., Szemző Arthur, Tárczay Dezső, Lallosevics István, Fratricsevics János, Merk! Károly, Ertl István, Geyer Péter, Kleiszner Károly, Grigorievics Milos, Trischler Aladár, Rosenberg Mátyás, Lachovitz Lajos, Molnár Károly dr., Alföldy Béla dr., Tripolszky János, Preininger János, Nagy Ákos dr., Michailovits Sándor, Dombovits Ignác, Manheim Ármán dr., Récsy Ede dr., Schneider Károly dr., Szabovljevics Dusán dr., Szilágyi Mór, Vidákovits Jenő, Koller Oszkár, Schmausz Endre, Kiss Gyula, Pastrovits János dr., Roekenstein Nándor, Scherer Rezső.

Néhány szavazatot kaptak még: Fernbach Károly, dr. Sztárcsevics Jenő, dr. Mészöly István és dr. Faller Alajos bizottsági tagok.

Ugyancsak névszerinti szavazással választotta meg a közgyűlés a közigazgatási bizottság tagjai sorába: dr. Molnár Károly, dr. Récsy Ede, Szemző Gyula, Szemző István és dr. Vojnovits Vladán törvényhatósági bizottsági tagokat.

Megválasztotta továbbá a közgyűlés az állandó választmány, az igazoló választmány, a bíráló választmány, a gazdasági választmány, az egészségügyi bizottság, a nyugdíjválasztmány tagjait s Zenta és Magyarakanizsa r. t. városok tisztujtó székeinek és igazoló választmányainak kezelésére elnök helyettesekké dr. Szabovljevics Dusán vm. fő-

jegyzőt, illetve dr. Deák Béla tisztifőügyészt választotta meg.

Az elnöklő főispán a még hátralevő bizottságok tagjainak megválasztása után a közgyűlés folytatását d. u. 3 órára halasztotta el, melynek eredményét lapunk legközelebbi számában hozzuk:

Az alispáni jelentést a következőkben ismertetjük:

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Az elmúlt 4. évi évkönyvről vonatkozó jelentésemet van szerencsém a következőkben elterjeszteni.

Az állami és törvényhatósági közutak és az azokon levő műtárgyak állapota általában kielégítő volt.

A múlt évről hátramaradt és a folyó évi fentartási kavics szállítása folyamatban van egyes utvonalonon folytatólag felülvizsgáltatott és a késedelmes szállítási uton felmerült kötbér kiszabása mellett átvétetett.

Az általán terítéssel kapcsolatos hengerelési munkák összesen 10 kilométer hosszban Ófutakon, Palánkán és Borócon befejeztettek és ezen utszakaszok a közforgalomnak átadattak.

Az engedélyezett utépítések közül:

1. a piros—ujvidéki törvényhatósági közut 0—4.540 km. szakaszán az utépítési munkák befejeztettek és az ut a közforgalomnak átadott;

2. a bács—zsablya—títeli törvényhatósági közut 43.969—60.00, 63—68 és 70—76.107 km. szakaszán Okér, Temerin, és Zsablya között az utépítési munkák befejeztettek és ezen utszakaszok a közforgalomnak átadattak;

3. a kula—hódsági trvh. közut 11.488—26.44 km. szakaszon a hengerelési munkák befejeztettek és az ut egész hosszában a közforgalomnak átadott. Jelenleg az utpadkarendezés van még folyamatban;

4. a hódság—bácsi trvh. közuton a köpálya építése és a hengerelés egész hosszban befejeztetett és az ut a közforgalomnak átadott. Az utpadkarendezés folyamatban van;

5. a veprődi állomáshoz vezető trvh. közuton az utépítési munkák befejeztettek és az ut a közforgalomnak átadott;

6. a pincéd—verbászi trvh. közut 0—21.086 km. szakaszán a földmunka nagyrészt befejeztetett, a köanyag szállítása iránt az intézkedés megtétetett;

7. a zombor—palánkai trvh. közut 11.390—26.944 km. szakaszán Sztapár, Doroszló és Militics között az összes utépítési munkák befejeztettek;

8. a bács—bácsujlaki trvh. közut 0—15 km. szakaszán az utépítési munkák befejeztettek és az ut egész hosszban a közforgalomnak átadott;

9. az ujjalánkai vasuti állomáshoz vezető trh. közut építése házi kezelésben befejeztetett és a közforgalomnak átadott;

10. a futak—cserevici révhez vezető törvényhatósági közuton az utépítés a padka rendezés kivételével, amely most folyamatban van, befejeztetett és az ut a közforgalomnak átadott;

11. a kiscsombosi,

12. a bácsordasi és

13. a dernyei vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közutakon az építési munkák

befejeztettek; utóbbin még a korlátok felállítására van hátra;

14. a bácsóvárosi vasuti állomáshoz vezető trvh. közuton a padka rendezés kivételével, amely most folyamatban van, az utépítési munkák elkészültek és az ut a közforgalomnak átadatott;

15. a baja—bezdáni törvényhatósági közut 31.75—38.593 km. szakaszán a földmunka kész, Bezdán község belső részében az utépítés befejeztetett, a többi szakaszon a műtárgyak építése és a kőanyag szállítása folyamatban van;

16. a boróci vasuti állomáshoz vezető trvh. közut építése a hengerelési és padka rendezési munkák kivételével, melyek folyamatban vannak, elkészült;

17. a bácsalmás—szabadkai trh. közut 0—9.6 km. szakaszán a földmunka nagy erővel folyamatban van, a kőanyag vasuti szállítása pedig megindult és szintén folyamatban van;

18. az őrszállási vasuti állomáshoz vezető trvh. közut 0—2.338 km. szakaszán a földmunka kész, a kőanyag szállítása pedig folyamatban van;

19. a csantavéri vasuti állomáshoz vezető trvh. közuton a kő és kavicsanyag szállítása és beépítése, valamint a hengerelés folyamatban van;

20. az újvidék—ezegedi trvh. közut 26.7—36.7 és 38.818—45.345 km. szakaszain a földmunka kész, a kő és kavicsanyag szállítása pedig most nagy erővel folyamatban van;

21. a kerény—kissztabéri trvh. közut 0—9.45 km. szakaszán a kőpálya és hengerelés a 0—4 km. szakaszán teljesen elkészült és a forgalomnak átadatott, a 4—9.45 km. szakaszán pedig a kőanyag szállítása folyamatban van;

22. a szentfűlöpői vasuti állomáshoz vezető trvh. közuton a kerámít és bazaltkockák burkolati munkák befejeztettek és ezen ut a közforgalomnak átadatott;

23. a kunbaja—bácsalmási szőlők vasuti állomáshoz vezető trvh. közut 0—4.916 km. szakaszán az utépítési munkák csekély kivétellel befejeztettek;

24. a kishegyesi vasuti állomáshoz vezető trvh. közut építési munkáinak biztosítása céljából a versenytárgyalás megtartott;

25. a szenttamás—turja—nádajai trvh. közut 0—15 km. szakaszára vonatkozó műszaki művelet elkészülvén, a bejárás megtartott.

Utadó fejében befolyt az 1912. év III. negyedében 263729.05 K, 1913. év III. negyedében 189892.27 K, kedvezőtlenebb az 1913. évi III. negyedében 73837.78 K. Hátralék 1913. szeptember 30-án a múlt évvel együtt 595722.47.

Vármegyei pótdadó fejében befolyt az 1912. év III. negyedében 80959.52 K, az 1913. év III. negyedében 49516.35 K. Kedvezőtlenebb az 1913. év III. negyedében 31443.17 K. Hátralék 1913. szeptember 30-án a múlt évvel együtt 88458.19 K.

A vármegye közegészségügyi állapota elég kedvező. Földrajzi helyzetünkkel fogva a keletről jövő kolera veszedelmet vármegyénknek kellett feltartóztatnia. Dacára annak a fertőző anyagot Szondra, Apatinba, Petrócre, Szenttamásra, Óbecsére, Titelre, Morszorra Horvátországból, Cserevárra, Kulára, Dunacsébre Boszniából, Ujverbászra pedig Szatmár illetve Szilágy megyéből hozták be, a bajt mindenütt lokalizálni voltunk képesek.

A vármegyének 18 községe volt kolerával fertőzve. Megbetegedett összesen 195 egyén, ezekből gyógyult 115, meghalt 73. Jelenleg van egy betegünk Ujverbászban a kendergyárban.

Vörheny összesen 48 esetben jelentkezett, melyből 27 gyógyult, beteg maradt 19. Roncsoló toroklob 116 esetben fordult elő, melyből 85 gyógyult, meghalt 11, marad 10. Hasi hagymáz 41 községben 168 megbetegedést okozott, melyből 44 gyógyult, 11 meghalt, 104 marad. A többi fertőző betegség elenyésző számban fordult elő. A kanyaró most lépett fel a topolyai járásban, de enyhe lefolyású.

A vármegye állategészségügyi viszonyai kedvezőek voltak, amennyiben ragadós állatbetegségek csak elvétve és többnyire csak szörványosan fordultak elő.

A földművelésügyi m. kir. kormányzatnak 91000. sz. a. a sertésorbánc elleni védekezésről kiadott rendelete minden fenakadás nélkül lett életbeléptetve. Ezen rendelet enyhébb és méltányosabb rendelkezéseket ir elő, a sertéskereskedelemnek az eddigiekénél szabadabb mozgást biztosít.

Az állatorvosi személyzetben annyiban történt változás, hogy Rumpf Jakab torzsai körállatorvos m. kir. állatorvossá nevezetett kt, Martonos községi állatorvossá pedig Homolya László választott meg.

Az időjárás az év IV. negyedében a mezőgazdasági munkálatokra, valamint a nyári hűvös esőzések alatt visszamaradt késői termények beérésére és betakarítására kedvező volt.

A tengeri törése s ennek mint a répa és burgonyának betakarítási munkálatai kedvező időben folytak le. A szántás és őszi vetésre a hosszantartó szárazság kedvezően volt, főleg a kötött talaju földeken.

A novemberben beállott esőzések után azonban itt is sietve hozzáláttak az elmaradt őszi vetések folytatásához s azt be is fejezték. A korai vetések szépen keltek, de a vetések nagyobb része gyengén került be a tálbe.

A vetésekben több helyen hesszeni légy, drótféreg kártételei mutatkoztak, melyek azonban csak kis területeken léptek fel. Annál nagyobb a panasz a nagyon elszaporodott mezei egerek kártételei miatt.

A tengeri termése, valamint a burgonya és a cukorrépa is kielégítő volt. A vármegyei átlag tengeriből 16 q, burgonyából 56 q és cukorrépából 200 q volt.

A sok esőzés folytán a burgonyában már a földben károsodás mutatkozott s azóta beraktározott burgonyában is nagymérvű rothadásról érkeztek panaszok.

A cukorrépa szállításánál a vasuti kocsi hiánya az idén is érezhető volt és a kárt fokozta az a körülmény, hogy az egyik cukorgyár üzemét a kolera miatt egy időre beszüntetni volt kénytelen. A kazalozott répában ennek folytán beállott súlyvesztés kb. 20%-ra tehető.

A szüret tartós meleg időben nyert befejezést s a mennyiség átlagban kat. holdanként elérte a 20 hektolitert. A minőség nagyobbra jó.

Az állatállomány egész az utóbbi időig rendszeren kijárt a legelőre, hol kielégítő táplálékot talált. Igen kedvezett az őszi időjárás a sarju növényének is. Az állatok téli takarmányozása biztosítva van, takarmányhiány előreláthatólag nem fog előállani.

Az őszi főpaállatvizsgálatok megtar-

tattak és az apaállatokban mutatkozó hiányok pótlása elrendeltetett.

Az állatok egészségi állapota nem teljesen kielégítő, amennyiben a sertések között több helyen a sertésvész és orbánc nagy mértékben pusztított.

A kivándorlás terén legutóbb tett évnegyedes jelentésem óta annyiban állott elő változás, hogy a m. kir. miniszterium a fegyveres erő kötelekébe tartozó egyének részére szóló utlevelek kiadásának beszüntetése iránt mult évi december hó 6-án 7252/912. M. E. sz. a. kiadott rendeletét hatályon kívül helyezte s így az eddig a kivándorlásban korlátozva volt egyének most tömegesen folyamodnak utlevélért.

Az ez irányú emelkedés már a mult hó végével, de különösen a tilalmi rendelet megszüntetése publikálása óta észlelhető.

Beadatott összesen október 1-től december hó 15-ig 402 utlevél iránti kérelem, ebből kiadatott az északamerikai egyesült államokba 133, Németországra szóló 40, Bulgáriába szóló 1, Romániába szóló 3, Szerbiába érvényes 89, egész Európára szóló 6, a világ minden részébe 3, elutasított 23, kérelmétől elállott 1 és végül tárgyalás alatt áll 103. Ezen aránylag magasnak látszó elintézetlen utlevél iránti kérelem abban leli magyarázatát, hogy az utlevelek a korlátozást beszüntető miniszteri rendeletnek megfelelőleg, nehogy a kivándorlók tömegesen egy időben keljenek utra s ebből folyólag elszállításuknál torlódások és zavarok álljanak elő, nem egyszerre, hanem megosztva adatként ki.

A közbiztonság állapota a lefolyt évnegyedben kielégítőnek mondható, a nevezetesebb bűnesetek közül

	Előfordult	Kiderített	Nyomozás alatt áll
Pénzhamisítás	2	2	
Ember élete elleni bűntett és vétség	47	47	
Rablás és zsarolás	18	16	2
Hatóság és hatósági közeg elleni erőszak	9	9	
Lopás	368	349	19

Mint a vármegye életében kiemelkedő mozzanatot fel kell említenem, hogy a m. kir. belügyminiszter ur a legutóbbi rendes közgyűlésen megállapított nyugdíjszabályrendeletet a mult hó 27-én 201321/913 sz. a. kelt határozatával minden változtatás nélkül jóváhagyta.

Az új szabályrendelet életbeléptének hatása a közgyűlés tárgysorozatán élénken észlelhető, tekintve azon tömeges folyamodványokat, melyek részben nyugdíjazásért, részben az új szabályrendelet nyújtotta kedvezmények megállapításáért nyújtottak be.

Ezzel kapcsolatban ki kell emelnem, hogy a nyugalomba vonuló egyik derék szorgalmas és pontos tisztviselőnek Lánckor Antal másod főgyegyzőnek állása arra való tekintettel, hogy a központi tisztikar létszáma amugy is csekély, a munka pedig egyre szaporodik, a közszolgálat érdekében azonnal betöltendőnek látszott, miért is ez állás betöltését a főispán ur előzetes jóváhagyásával a közgyűlés tárgysorozatába felvettem.

Ezt a V. Ü. Sz. I. §-a alapján ezennel bejelentem.

Végül nem hagyhatom felemlítés nélkül, hogy a tágabb értelemben vett vármegye

egyik nagy, de tragikus sorsu szülöttének, Bogdanovits Lucian, volt karlócai szerb patriárchának temetésén a törvényhatósági bizottság a főispán ur Ömeltóságának vezetésével küldöttség útján vett részt, melynek tagjai voltak: Zákó Milán, dr. Dungserszki Gedeon, Evetovits János bizottsági tag urak, dr. Szabovlyevits Dusan főjegyző, dr. Frank Mihály árvaszéki elnök, Tarczay Dezső, dr. Széchenyi Tamás és Szemző Károly főszolgabírák és Jeisel Henrik tb. főjegyző.

Azt hiszem, hogy a tek. törvényhatósági bizottság helyeslésével fog találkozni az, hogy valamint a multban impozáns módon jutattuk kifejezésre az elhunyt egyházfejedelem kineveztetésével bennünket ért örömminket, gyászos sorsán érzett megilletődésünknek is igyekeztünk kifejezést adni.

ARENA MOZI

CSÜTÖRTÖK
PÉNTEK

FANTOMAS IV.

Bűnügyi dráma 4 felvonásban.

Mister Arling tévedése. Amerikai humoros. 100—29

A párisi állatkert. Színes természeti

Anyai sziv. Indiánus dráma.

Thében romjai. Természeti,

Titi rosszkodik. Humoros.

Jegyek előre válthatók az előadás napján délelőtt 11—12-ig és délután 4—6 óráig.

KEZDETE FÉL 9 ÓRAKOR.

H I R E K.

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső karácsonyi ünnepek miatt kedden, f. hó 30-án jelenik meg. — Lapunk olvasóközönségének és munkatársainak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

Uj királyi tanácsos. Ófelisége, mint a hivatalos lap mai száma közli, dr. *Nikolics* György zombori ügyvédnek a közigazgatás és közélet terén szerzett érdemeinek elismerésül a királyi tanácsosi címet adományozta díjmentesen. A kitüntetés, mely egy életen át tanusított odaadó munkálkodás elismerése, a helybeli munkapárt egyik kiváló vezérét érte, ki működésével mindenképen rászolgált az érdemeknek megjutalmazására.

Kinevezés. Legifjabb Szemző István kinevezte Zombor városához alszámvevővé Grigorijevits Bogdan megyei központi írnokot.

Kinevezés. Kamjonkai legifj. Szemző István főispán Almásy Kálmán id. díjnyokot vármegyei rendszerinti díjnyokká kinevezte.

Kinevezés. Scultéty Ferenc alispán Petruka Emil ideiglenes díjnyokká nevezte ki.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. Thurzay Károly szabadkai törvényszéki joggyakornokot a nagybecskereki törvényszékhez jegyzővé, Henrich János zentai járásbírói díjnyokot pedig a zentai járásbírói díjnyokká nevezte ki.

A Bács Bodrog Megyei Irodalmi Társaság Zomborban 1913. december 28-án, vasárnap délután 5 órakor a városháza dísztermében XX. felolvasó ülést tartja a következő tárgysorozattal: I. Molnár Gyula: A villámháritó. Jelenet. Alba Nevis: a) Nem a ruha. b) Steinné. Elbeszélések. Felolvasa: Rácz Soma alelnök. 3. Korniss Aranka: Versek. Felolvasa: Prokópy Imre titkár. Ezen felolvasásra, melyhez a belépés díjmentes, az irodalom iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a Bács Bodrog Megyei Irodalmi Társaság. — Vértesi Károly, elnök. Pataj Sándor, főtítkár.

Káplánok áthelyezése. Az érseki hatóság áthelyezte Plank Ferencet Bacsbokodról Nemesnádudvarra, Steécz Jánost Regőcéről Vaskutra, Égi Lőrincet Nemesnádudvarról Regőcére, Pokorny Györgyöt Vaskutról Bács bokodra kápláni minőségben.

Szegény iskolás gyermekek felruházása. A jótékony magyar nőegylet, mint már jeleztük, a járványos betegségek miatt nem tarthatván meg szokásos ruhakiosztási ünnepélyét, folyó hó 21-én délelőtt a leányoknak, délután a fiuknak, jelentkezésük sorrendjében kiosztotta a beszerzett téli ruhát és cipőt. Az idén 81 fiú és 82 leányt ruházott fel a nőegylet. Ezen igazán humánus célra a következők voltak kegyesek adományaikkal hozzájárulni: Zombori takarékpénztár 400 kor., Zombor város 223 kor. 20 fil., Fejér Gyula apátplebános 40 kor., özv. Barthal Józsefné, Falcione Gusztávné, Jankovits Marika, Kirchner Jenő és neje, Tarczay Dezső 10—10 kor., Deák Andorné, Sztrilich Zsigmondné 8—8 kor., Hetteszheimer Henrikné, Margalits Edéné 6—6 kor., Molnár Istvánné, Zomboresevits Györgyné 5—5 kor., Michelsz Jánosné, Schmidt Gusztávné, Tailszbauer Antalné 4—4 kor., Novák Ferencné, Rátai Mici 3—3 kor., Kolecsányi Hugóné, Kohut Henrikné, Mihályiné Franczl Etelka 2—2 koronát. Sztankovits Györgyné, Szabó Lászlóné és Sztrilich Zsigmondné almát és fűgét, Dódi és Opancsárev urak egy vég barchet és egy vég ruhaszövetet, Schlieszer Sándor ur 11 drb fejkendőt, Schäffer Hermann ur 3 drb télikabátot, ifj. Mráva András ur pedig 10 drb sapkát ajándékoztak. Bittermann Sándor ur díjtalanul készítette a meghívókat. Mindezen adományokért őszinte, hálás köszönetet mond a jótékony magyar nőegylet.

Muzeumnyitás. A Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat muzeumának néprajzjátára folyó hó 28-án (vasárnap) délután 2—4-ig díjtalanul megtekinthető.

Választás az ügyvédi kamaránál. A szabadkai ügyvédi kamara folyó hó 20-án tartotta a kamarai székházban tisztújító közgyűlést, melyen 3 évi időtartamra megválasztotta a tisztikart és a választmányt. A megválasztott tisztikar a következő: Elnök: Farkas Zsigmond. Elnökhelyettes: Brenner József dr. Titkár: Vécsei Samu dr. Ügyész: Székely Zoltán dr. Pénztáros: Majoros Adolf dr. Választmányi tagok: Fischer Jákó dr. Kriszthaber Gyula dr., Lipozenesits Lázár dr., Manojlovics János dr., Petrovics János dr., Piller Arthur dr., Singer Simon dr., Strasser Lajos dr. (Zombor). Póttagok: Kiss József dr., Malagurszki Fabian dr., Salamon Frigyes dr., Vinkler Elemér dr.

Sportbál Zomborban 1914. év

február hó 1-én. Eszembe jut az régi jó idő, mikor a „Jurista-bál” zenéje egész Bácsországot városunkba csöditette. A régi jó idők romanticizmusát szerte rombolta a kenyérküzdelem verejtékes gondja, a százmilliókat felfaló háboru réme. A mult poézisének rózsá-illatán át vissza-visszavárjuk a délig esengő-bongó muzsikát, a kacagó derüt, a pezsgő-mámort, a megigéző ifjúság kor feledtető táncos ölekezését. Valahogy úgy élünk már, mintha a „rég jó idők” századok előtt lettek volna. Pedig csak ki kell nyitnunk íróasztalunk fiókját és még ott fonnyad egy-egy róza, melyen a „kedves Ő” csókja izzott és melyről lánghelőlő versikét danáztak. Csak kissé kell behunynunk szemünket és meg előttünk lebeg a dus hajsátrak illatos parfümje. Mért kell nekünk emlékeken rágód-nunk, mikor az álmokat valóra válthatjuk? Mért ne lehetne nekünk a mesék világába sorozott régi jó bálkhoz hasonló bálunk? Hiszen csak akarnunk kell és lesz. És mi akarjuk, ergo meg is lesz. Adatik hát tudtára minden kis királynőnek (mert hiszen melyik leányka ne várná királyi társát), hogy február hó 1-én az álom valóra derül és egy, akár napokig tartó bál gyönyöreiben leend része. Rendezi a zombori sportegylet a Vadászkiért szállóban — Dankó zenéje mellett. Legközelebb többet. Bátor.

Karácsony másodnapján nem lesz bójt. Ez évben karácsony másodnapja, Szent István első vértanu ünnepe pénteki napra esik. Erre való tekintettel a püspöki kar tagjai híveiket erre a napra felmentik a huseledeltől való tartózkodás parancsa alól és elrendelik, hogy ezt a felmentést a papság a szószékről hirdesse ki.

Irodalmi délután. A Szegeden létesítendő Urinók Otthonának egyesülete 1914. évi január hó 4-én Szegeden, a városháza közgyűlési termében délután 4 órakor irodalmi délutánt rendez, melyen Zsoldos Benő, lapunk kiváló munkatársa is közreműködik. A matiné programja a következő: 1. Megnyitó. Mondja Somlyódy István dr. kir. járásbíró. 2. Oroszországi utazásom. Irta és felolvasa Varga Borbála. 3. Rabindranath indus költőt ismerteti és verseiből bemutat Zsoldos Benő kir. járásbíró, ítéltáblai tanácsjegyző. 4. Versek. Irta és felolvasa Simonka György hírlapíró. 5. Novella. Irta és felolvasa Vásárhelyi Julia. 6. Költemények. Előadja B. Baróthy József színművész, a szegedi színház tagja. 7. Zárszó. Mondja Somlyódy István dr. kir. járásbíró.

Megerősített tanítóválasztás. Turencz Ferencet Regőcén tanítóvá választották. Az érseki hatóság a választást megerősítette.

Az apatini járásbíróóság épülete. A Budapestben megjelenő „Az Est” c. napilap mai számában az egyik hír az apatini kir. járásbíróóság épületével és berendezésével foglalkozik s panaszos hangon említi annak hiányait. Ez a panasz azonban teljesen alaptalan, mert az apatini járásbíróóság épülete a mai kor minden igényeinek megfelelő helyiségekkel, tágas, egészséges, száraz tárgyaló termekkel rendelkezik, s — mint erről minket illetékes helyen informáltak — a kincstár ez idén közel 3000 koronát költött az épület tatarozására és felszerelésére.

Választás Sajkásszentivánon. A sajkásszentiváni másodaljegyzői állásra Szemző János főszolgabíró elnöklete alatt egyhangulag Csávossy László okleveles jegyző, alsókaboli írnok választatott meg.

**Ifjúsági kukoricaverseny-
ünnepély Apatinban.** A Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület apatini községi gazdakörével és az apatini ifjúsági egyesülettel karöltve dr. Schmausz Endre ny. főispán elnöklété alatt folyó hó 13-án este az ifjúsági egyesület helyiségében sikerült ünnepélyt rendezett. Inhoff József g. e. titkár részletesen ismertette a verseny eredményét és a jövő törekvéseket. Trilsam tanító tartotta az ünnepi beszédet. Az elnök kiosztotta a díjakat. A versenyzők egyenként 40 korona díjat és a vármegyei gazdasági egyesülettől elismerő oklevelet kaptak. Az összes bácskai versenyzők közül Fernbach József ifju még külön 40 korona tiszteletdíjat kapott, amelyen a budapesti országos kukorica kiállítást fogja megtekinteni. Amerikai mivellel I kat. holdon 71'68 mázsa csöves, 56'58 mázsa szemes, míg helyben divó mivellel 48'64 mázsa csöves, 38'39 mázsa szemes termést ért el, így az amerikai mivellel előnyére 23'04 mázsa csöves és 18'19 mázsa szemes kukorica esik. A díjakhoz a Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület 100 koronát, a gazdakör 50. az ifjúsági egyesület 50 és a Délvidéki földmivelők egyesületének helyi fiókja 5 koronát adott. Fernbach József részletesen beszámolt a kukorica vetésről és mivelleléről. A szép ünnepély dr. Schmausz Endre záró beszédével végződött.

Három szegény iskolás gyermek felruházása. A Matzitz-fele „Budli” asztaltársaság folyó hó 21-én három szegény iskolás gyermeket ruházott föl összegyűjtött filléreiből és pedig Grgits Mariska, Müller Sándor, Tadiševits N. iskolás gyermekeket. A leányruhát Matzitz Gusztávné szivességből varratta meg, Schállér Hermann pedig a fiúgyermek sapkait ingyen adományozta a jótékony célra. A Budli-asztaltársaság elnöksége a szegény iskolás gyermekek nevében hálás szívvel köszöni a nagylelkű adakozók szíves támogatását és tisztelettel kéri, hogy a jövőben se feledkezzenek meg a nyomorban színlődő szegény iskolás gyermekekről.

A katona-tanító. A katonai intéző köröket most érdekes terv foglalkoztatja. Arról van szó, hogy katona-tanítói állásokat szerveznek, kik a hadsereghez bevonuló analfabéta újoncokat írás- és olvasásra tanítanák, az írni és olvasni tudókat pedig tovább képeznék. Ha a terv megvalósul, alkalmas lesz arra, hogy ez az életre kiható intézkedés a katonaság iránt táplált ellenszenvet csökkentse.

Mikor másé olyan jó. A bácsföldvári gör. kel. hitközségnek van egy kamrája, ahol a többek között jófajta borokat is szokott tartogatni, ha valami nagy vendég tiszteli meg, hogy legyen egy kis finom ital is. Különösen jó lehetett a vörös bora, mert Bazanádi János is hallott róla. De hát őt nem részesítik az istenek olyan nagy kegyben, hogy abból megkínálnák. Föltöri tehát a Dárius kincseskamrájával is fölértő kamrát, megragad 4 üveggel a jófajta nedűből és rohan kifelé, de nem ihatta meg, mert megcsípték. Az újvidéki kir. törvényszék a napokban e esinyért 3 napi fogházra ítélte.

A boszu műve. Vujity Illés ófutaki földműves már régen haragosa Marianovits Mátyás okéri juhásznak. Haragját a múlt héten öntötte ki. Megleste a mit sem sejtő hazamenő juhászt és baltával többször megütötte úgy, hogy eszmélet nélkül tért el a földön. A juhász sebei életveszélyesek.

Verekedő gyári munkások. A napokban este felé Varju György hódcsági fonógyári munkás egy vashattal megverte az ugyanazon házban lakó Pás Tamásné sz. Fuzseneker Katalin munkásnőt s rajta könnyebb sérüléseket ejtett.

Meghalt egy pohár bor mellett. Vidakovics Lázár szabadkai nagyfényi földbirtokosnak elintézni valója akadt a városban. Dolga végeztével betért Puskás Sztévo korcsmájába, ahol egy pohár bort akart meginni. Alig ült az asztalhoz, rosszul lett, lefordult a székről és néhány pernyi haláltusa után kiszenvedett. Valószínűleg szivszélhűdés ölte meg. Hulláját a mentők a bajai temető hullaházába szállították.

Leakarta szurni. Zentán a napokban a csendőrség tetten érte a nagygözmalom melletti téren Zsiga József legényt, aki kinyitott bieskával zavarászta Bognár Jánost s egyre kiabálta, hogy lefogja szurni. A csendőrség Zsigát bekísérte a dutyiba.

Szerencsétlenül járt munkás. Lévai Miklós szabadkai 63 éves napszámos Pertics rendőrkapitány házában az egyik lakó megbízásából egy hordót akart a pincébe leereszteni. Munkaközben azonban megcsuszott és a jéggel telt hordót a lábára ejtette. A súlyos teher eltörte az öreg ember bal alsó lábszárát. A mentők a kórházba szállították.

Duhaj legények. Tényi Marcel a zenta karjádi jegykiadó feljelentést tett a csendőrségnél, hogy Karjad és Völgyes állomás között az átjáróknál elhelyezett „Vigyázz jön a vonat” című feliratokat Pósa Mátyás, Gyulai Péter és Káposzta József tanyai legények leverték. A duhaj legények ellen a büntető eljárás megindult.

Váratlan vendég. Özv. Schmidt Péterné zentai lakosnő panaszt tett a csendőrségnél, hogy a napokban este a Királyutcai sarkon levő üzletük ajtaján dörömbölt Tóth Vince vegyeskereskedő s mikor ajtót nyitottak, 10 koronát követelt, mikor pedig Schmidtne nem akart neki adni, bement a szobába s ott beteg édesanyjától követelte, aki ijedtében átadta a kért 10 koronát, Tóth ezután eltávozott. A csendőrség most kutatja, hogy mi igaz a dologból, s nem-e más volt az illető, aki Tóth Vincének mondta magát Schmidték előtt.

Halott a sinek mellett. A szabadkai csendőrség járőre a napokban reggel a zombori vasúti vonalon egy körülbelül 35 éves ember holttestére akadt. A holttesten kopottas lovaglórúha volt. Tarkóján tátongó seb látszott, de a pénzt a zsebében találták, s mert a halott egy táviró-oszlop mellett feküdt, melyen véres foltok voltak, valószínű, hogy a vonat ajtaján kibukott és a távirópóznán holtra zúzta magát. Az sem lehetetlen, hogy kilökték a vonatból. A holttestet bevitték a temető halottasházába és föl fogják boncolni.

Költözködés miatt

kalapok, fehérneműek, nyakken-
dők, valamint összes cikkeim
mélyen leszállított áron kaphatók.
GOLDFAHN SÁNDOR és FIA UTÓDA
Zombor, Kossuth-utca. 1-1

A régi haragosok. Zentán a napokban a munkásházák között összetalálkozott két haragos: Bodó János 18 éves legény és Zsiga Illésné, akik valami leány miatt már régóta ellenlábások. Bodó az asszonyt megakart verni, mire ez sikoltozni kezdett, amit férje, továbbá rokonai meghallották és segítségére siettek. Bodó erre kerekét oldott s hazaszaladt. Emezek utána s az udvarba hatolva a konyhaajtót kezdtek fessegetni s agyonütéssel fenyegették. Bodó édesanyja ettől annyira megijedt, hogy az utcai ablakot kinyitva, csendőrkért kiállított. Erre azután Zsigák elillantak, de az ablakot beütötték.

Hirtelen halál. Bezdánban a napokban a hetipiacon édes mézeskalácsait árulgatta Kollerné szül. Breitigan Franciska, s barátságosan beszélgetett vevőivel, amikor hirtelen minden előzmény nélkül megállt a szó az ajkán s dermedten élettelenül eldőlt. A körülötte levők emelték fel. Régi epebaja ölte meg.

Vakmerő szélhámós. Scheich Jakab apatini lakos, aki már Schwerer János hódcsági lakost is 20 korona erejéig becsapta, a napokban beállított Menráth István hódcsági lakos házába s nevezetnek leányától különböző ürügyekkel 20 koronát csalt ki. Ezután a Szutter-fele vendéglőben mások számlájára evett-ivott s fizetés nélkül meglépett. A vakmerő szélhámós újból ellátogatott Hódcságra, ahol Schwerer János felismerte és rendőrnök adta át. Ekkor Szálnak mondotta, de igazolni nem tudta magát. Egy örízetlen pillanatban sikerült elszöknie s most a csendőrség keresi.

Véres verekedés Gádoron. Till Miklós gádori vendéglőjében a napokban este jóbarátságban együtt voltak Verner István, Teész Márton bezdáni, Ripp és Petz Márton gádori fiatal legények. Kártyázás közben nézeteltérések merültek fel, mindenkinek más-más különvéleménye volt, amit nem tudtak békésen elintézni, elkezdtek gorbáskodni, verekedni, sőt zsebkéseikkel egymást alaposan összeszurkálták. Az egész vig társaságot a községi rendőrség és csendőrség vette pártfogásba.

Halálos végű fájdalom. Szabadkán Orosz Irma, a szabadkai polgári leányiskola növendéke néhány héttel ezelőtt egyedül maradt a városban. Szülei elköltöztek Budapestre. A napokban temetés volt abban a házban, ahol Orosz Irma lakott. Egy vasúti főkalauz feleségét temették. Amikor a temetésen jelen volt leány meglátta az anyjuktól bucsuzó gyermekeket, rosszul lett, úgy hogy ágyba kellett fektetni. A minap aztán a szomorú leányt is eltemették, akit megölt a fájdalom.

Öngyilkosság. Szomorú végű leányt temettek el Bezdánban a napokban. Dóra Mária egy bezdáni rendes iparos családnak volt a gyermeke, akik rendezett viszonyok közt éltek, úgy hogy nem kellett nélkülöznie a leánynak és nyugtalan vére mégis rosra vitte őt. — Első ízben, évek előtt szüleit lopta meg 100 koronáig, de ezt elsimították maguk a szülők, most pedig egy szegény kocsis családtól emelt el 40 koronát. Erre is gyorsan rájöttek. A csendőrség nyomozása Dóra Máriához vezetett s ő a kutatásra bevallotta tettét. Majd megrögtelve a következményektől, kis boltjuktól 10 fillér ára marolugot vett ki s vízbe felolvastva, az egészet megitta. Mire orvosi segítség érkezett, a rettenetes mérég már teljes erejével megkezdte rombolását s iszonyu kínok közt halt meg a szerencsétlen leány. Az ellopott összeget teljességében nem találták meg nála. Kutattak utána s csakhamar nyomára jöttek, hogy a hiányzó pénz a patikában költötte el — szépítőszerre.

Pórujárt kocsis. Néha a jószívűségéért is bűnhődik és károsodik az ember. Így járt egy öreg fuvaros is, aki a napokban Törökbeeséről jövet egy batyut cipelő asszonyt vet föl a kocsijára. Az asszony a város elején megköszönte az ingyen fuvarát és leszállt. A kocsi hazahajtott és kifogva lovait éppen pihenőre készült, mikor betoppanak a hatóság emberei. A pénzügyőrök a kocsi kutatták át és ott két csomó szűz dohányt találtak. A halálra rémült ember hiába védekezett, hogy ő egyáltalán nem is dohányzik, rá se hederítettek, hanem zálogul elhajtották a lovát. A lovát azután el is árverezték szerencsésen és a szegény ember azt sem tudja hogyan került pácba. Az asszony véletlenül hullajtotta el a kocsin a dohányt, vagy szándékosan dukta oda és följelentette az ingyen fuvarosát csupa hálából? — Nem tanácsos tehát akárkit a kocsi fölvenni.

Verekedés. Sztemenatics Sztipán és Popadity Veszelin Hódságon juhokat vettek Wacker Mártontól, aki ezért áldomást fizetett s erre meghívta juhászát, Bartolovics Simont is. Mikor a bor már fejükbe szállt, kedélyesen összeverekedtek, s a két juhkereskedő úgy vágta a földhöz Bartolovicsot, hogy súlyos testi sérüléseket szenvedett.

Megsértett mezőőr. Pakledinánéz István palonai lakos hazafelé tartott Hódságról. Tomori pusztánál letért a rendes utról s a téren át hajtott. Vidakmann Vendel mezőőr ezért igazolásra szólította fel Pakledinánézt, aki ezért ostorával végigvágott a a mezőőrön. Feljelentették.

Művészet — Irodalom.

Magyar városok. Mint mindenre, ami gyermeknek szórakoztató és tanulságos, Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjának figyelme kiterjed arra is, hogy időnkint megismertesse hazánk nagyobb városait is. Legutóbbi, december 14-iki számába Lakatos László irt kedves cikket Fiuméről. Ugyanez a szám közli Rudnyánszky Gyulának egyik utolsó versét, Ábrányi Emil, Benedek Elek, Fövényessy János verseit, Szemere György elbeszélést, Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dörmötör legújabb kalandjait, Elek nagyapó kedves mesét mond, Pataky Kató szép képet rajzolt, Zsiga bácsi mulatságos mókát ír, Dánielné Lengyel Laura folytatja regényét. A rejtvények, szerkesztői iratok egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtást a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás“ kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

A „Vasárnapi Ujság“ december 21-iki száma a Magyar Általános Hitelbank új palotáját, Budapest legújabb és legnagyobb szabású banképületét mutatja be igen szép képekben. A többi képek a Nemzeti Szalon kiállítását, remek tátrai szarvas-képeket, Rampolla bitorost mutatják be. Nagy érdeklődésre számíthat a szépirodalmi részben egy részlet Szép Ernő új darabjából Rákosi Viktor és Szöllösi Zsigmond novellája, Szabolicska Mihály verse, Schöpplin Aladár színházi cikke, Grazia Deladda regénye. Egyéb közlemények: a komáromi kulturpalota felavatása s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi

Ujság“ előfizetési ára negyedévre 5 korona, a „Világkrónika“-val együtt 6 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Revue Franco-Hongroise francia folyóirat 6-ik száma rendkívül és változatos tartalommal jelent meg: Jakab D.-nak két felvonásosa „A függöny“ mely Miss Pankhurst házasságát figurazza; Georges d'Esparbés gyönyörű elbeszélése „A vak“; George Sand regénye „Indiana“ és sok más szép irodalmi terméken kívül a füzetet elmés apróságok, aktuális rovatok és a legkülönbözőbb érdekes hírek és események gazdagítják. — A folyóirat rendkívüli fontossága abban áll, hogy az összes közleményeket pontos, kitűnő magyar jegyzetek kísérik és így a szótár használatát teljesen kiküszöbölve, azok számára is kényelmesen hozzáférhetővé válik, akik még nem bírnak jól a francia nyelvet. A folyóirat ilyenformán a francia nyelv nélkülözhetetlen fejlesztőjévé válik Magyarországon. Szerkesztők: Jakab D. és Schöntag A. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal Budapest, VI., Gyár-utca 26. Előfizetési ára egész évre 12 korona.

SZÍNHÁZ.

A kis herceg esütörtöki reprisén kevesen voltak a színházban, de azok igazán gyönyörködtek a rokokó korszakból származó, egyszerű és bájos romantikus sujetnek és Lecocq Károly régen elfelejtett, most is üdén ható, lenge könnyedségű, csipkefinomságú édes muzsikájának.

A szintársulat nagy gonddal készült az előadásra, amelyen Komáromy Gizi poetikus játékaival, játszi könnyedségű énekével és Táborj sikerült maszkiájával és nagyszerű humorával tünt ki.

Az operette többi szereplője Szécsi Emma, Binder K., Benes I., Tomborné, Fekete R. volt.

Vigyázz a nőre, bohózat Feydean Georgetől.

Hentesboltban nem mérnek annyi disznóságot, mint amennyit a csiklandós pikantériára éhes közönségünknek szombaton este feltaláltak. Kezdetben derűs hangulatban és jó kedély mellett fogyasztották el a falatokat, míg vastag izléstelenségek és triviális disznóságok nem kerültek tálcára, amelyek belső undort keltve sok gyomorsömörnek lett okozója. A lassu, vontatott előadás súlyosbította az izléstelenségeket.

Mozikirály könnyű fajsúlyu mulattató operette, Berlinben kezdte meg pályafutását, onnan Londonba került és azután Budapestre. Ott megmagyarosították új betétekkel és dalokkal kiegészítették és így került vasárnap este hozzánk is. Tapssal és szeretettel fogadták a vékony szálu mesét, mely csak trükknek, ötletnek és improvizációnak ad helyet. A mozikirály zónéjének értékesebb számaival Szirmay Albert komponálta. Muzsikája friss, eleven és ötletes. Kávéházakban, szalonokban és báltermekben találkozni fogunk vele.

Komáromy Gizi egyéniségének kedveségével ruházta fel szerepét és előkelő művészettel és diszkrétén játszott. A címszerepben közönségünk kedvencének Szécsy Ferencnek ismét alkalma nyílt, hogy ragyog-

tassa tehetségét és gyönyörködtesse kedvelőit. Táborj alakítása művészi erővel hat. Kedvesen énekelt Szécsy Emma. Kis szerepet játszott: Kovács, Tomborné, Arkossyné, Arkossy és Szántó. Garai Mici nagyon rosszul énekelt. A zenekar játéka Tombor karmester vezetésével a közönség teljes elismerésével találkozott. **Bárd.**

Heti műsor:

Szerdán d. u. **Babszem Jankó** az ember-evő óriások között, vagy: **A gyémánt barlang titka.**

Csütörtökön d. u.: **A kis dobos.**

este: **A cigányprimás.**

Pénteken d. u.: **Dolovai nábob leánya.**

este: **Mozikirály.**

Távozóban.

Bejárom még egyszer az erdőt, a rétet, Elbucsuzom tőlük, messze hív az élet. Könnyes szemmel nézek végig a határon, Mint kedvesem képét a szívembe zárom.

Hallgatom még egyszer a Nagyág zúgását, Suttogó erdőben vadgalamb bűgását, Havasok aljáról a kürt méla hangját, Fatornyos templomnak csendülő harangját.

Érzem: majd a lelkeim ide vágyik vissza, Hiszen itt domborul édes anyám sirja! Kihült testem bárhol fogják eltemetni, Ide száll majd lelkeim — álmodni, pihenni!

Grigássy Jánosné.

Kicsinyeink nagy örömei.

Az én gyerekkoromban egy vágvölgyi kis város perspektívája nyújtotta nekem mindazt a szépet, gyönyörűt, azokat a mesebeli csodákat, melyek szárnyat növelnek a gyermeki fantáziának s viszik előbbre, mindig előbbre, egészen addig, ahonnan már csak visszanezések, emlékezések elevénitük szürkülő napjainkat.

Vásár idején kikaptuk a 12—14 krajcárokat s mentünk vele kézenfogvást a testvéremmel, a kirakó vásár „rengeteg“ sátrai közé s töméntelen probléma maradt megfejtethetlen a nagy gondolkodások, tanakodások és spekulálások-perceiben, Istenem, mit is vegyen az apró ember 12—14 krajcárért, mikor annyi, lebilincselő, fényes mindenfelét rejtegetett egy sátor! S hány sátor kínálta a babákat, sipokat, trombitákat!

A sátrak felső peremén fából faragott, élénken kifestett babaarcok meredtek ránk. Minden alkalommal megbámultam a babák rikitó színű ruháját, az otromba kezeket és lábakat s mindazt a monstruózus valamit, ami hivatva volt sok-sok gyermekvilág rideg sötétségébe derűt varázsolni.

Mert bizony már akkor is megsajnáltam ösztönszerű megismeréssel azokat a gyerekpajtásokat, akiknek csak ilyen baba jutott játékszerű. S hányak még ilyen sem jutott!

Egyszer, emlékszem, egy nagyon szép pesti babát kívántam magamnak. Az apám felutazott s megígérte, hogy el fogja hozni a vágyak vágyát.

Repeső, lázas örömmel vártam az arisztokrata babát, a grófkisasszonyt, amelyik majd papát és mamát fog mondani, a szemét engedelmesen lehunyja, ha lefektetem és selymes, szöke haja lesz.

Apám megérkezett s nem hozta el a

babát. Elutazás előtt a kis unokatestvérem elkérte s nem volt idő másikat venni.

Ezt az unokatestvéreimet maig se szeretem. Ez a baba eltulajdonítás nagy hideget fűt közénk. Talán azért, mert azután soha sem sikerült megkapnom azt a babát s pazar pesti játékkirakatok ezerféle gyerekcsodája között ma is sokszor pirulva kapom rajta magam, hogy sóvár szemekkel kutatom, követelem ezt a gyermekkori, be nem teljesült vágyat, egy nagy, mosolygó, arany-szőke babát, amelyik engedelmesen hunyja le a szemét, ha lefektetem . . .

Mai technikánk játékok tekintetében rohanvást elégti ki a rangnak, módnak és jólétnek minden raffinált igényét s nagy városokban, de kis városokban is, apró, didergő gyerekek, kiközösített senkik is odaállnak a kirakatok elé, kimeresztik a szemüket, vastag párákat lehelnék az üvegre és álombeli meséket gondolnak el, mikor meglátnak egy-egy gyönyörű babát, szépen beállított milióban . . . Csak egy üveglap választja el őket az örömtelített asztaltól s ezt az üveglapot némi-lyiknek soha sem sikerül áttörnie . . . Könynyező szemmel mennek haza, visszanéznek a kirakatra s aztán hazakerülnek fülledt, penészes odvak szalmazsákjára, szennyes ágyneműre, a szegénységben könnyen kijáró ütlegek alá és álmodnak, várnak tovább.

Figyelő szemmel járván az életet, voltak stációim, amelyekre szívesen gondolok vissza. Nagy örömeim voltak, amikor régi babák ujjakká vedlettek; mássá lettek a vonalak, a formák, — a sablon szertemállott, kibontakozó egyéniségek karaktert, irányt szabtak a játégyártás terén s kezdtek a babák emberi formát ölteni, közelebb kerültek a szívünkhöz s a gyerekeink szívéhez. Intézeti bakfislány koromban eljutottam a bártfai játégyárba. Egy teremre való kis szűrös tót figura állt készen, szállításra, eladásra szortirozva. Ez már valami más volt. Azóta ez a motívum népszerű hódítással bejutott mindenív, ahol gyermekörömeiket árulnak; de akkor valami nagyon szép, szokatlan, ujszerű volt ez a „más“. Annnyira, hogy bennünket intézeti süldölányokat is felvillanyozott. Babakiállítás rendeztünk s az én természetes cselédlánnyom s egy társnőm kémenyeseprője kézenfogvást bitorolták a fórumot a babák vegyes társaságában. Mekkora öröömöm tellett abban a babában, milyen komikummal vegyes szeretet pingáltatta velem a vászonalapra a piros-pozsgás arcot és — mennyire nem tudom most, pár év multán, hogy hová lett az iparművészetnek ez a sajátgyártásu remeke.

Most már vetélkedve mosolyog reánk a ferdeszemű japán babák kimónós birodalma, — gyermekbabák pufók, jellegzetes arcocskákat öltenek, a nagyvilági baba pikáns fitoskát kap s a pénzünkön válogathatunk szépet és szebbet, jót és jobbat.

A budapesti Vízeseptársaság s más leányegyesületek, jótékonycélu bazárok valószínűsége luksurizációval szárnyalják tul önmagukat, amikor csoportos jeleneteket, életképeket, szindarabjeleneteket állítanak fel babákból, élethű kosztümökben.

Elképzeltem sokszor, felcsattanó örömek skáláját, boldog gyermekcagást, annak a gyermeknek örömét, kinek szülei a jótékony-ság címén teljesíthették kicsinyüknek vágyát.

S míg előbb a baba csak a kislányok játékszere volt, ma már a fiúk éppen úgy sóvárogják a kocsis-babát, a boyt, vagy a pékinast.

Nagy fellendülést, örvendetes haladást mutat a népviseleti babák bemutatása és árusítása. Természetesen itt is értékesebb az, amelyet nem tucatmunkaként, gyárilag készítenek.

Itt Budapesten a Művészház állította ki az idén Kövesi Arnoldné (Rákóczi ut 40.) népviseleti babáit. Üzletág nemesítés, kenyérkereset, fajszeretet és hazaszeretet ennek az asszonynak művészi munkája ezen a téren.

A helyszínen való alapos tanulmányozás utján készült babái egy ünnepélyes baba-társaságban Magyarországnak csaknem valamennyi nemzetiségét képviselték.

A Művészházban éppen egy leányintézet csillogó szemű lelkesedésében gyönyörködtem s amint a leánykezek becéző szeretettel és játékos csodálattal emelgették, forgatták a magyar, bunyevác, csángó és rákospalotai babákat, éreztem, hogy ez az óra megint egy kedves stáció az életemben, melyre szívesen fogok visszaemlékezni.

A művészeti babák most az iparművészeti kiállításon vannak. Megszaporodtak számban és csinoságban s karácsony közeledtével — hiába — vágyakat ébresztenek a kicsinyekben s a kicsikéiket szerencsés körülmények közt szerető szülőikben.

Apró gyermekek, eleven, bájos, gondtalan hajasbabák, ti már nagyokat nevetnétek a primitív, pozsgásra festett, vásári fababán, amelyet ott lóbáztott a szél régi vásáros bódék peremén . . .

Radványné Ruttkay Emma.

Nekem nincsenek . . .

Nekem nincsenek vágyaim,
Melyek az éjbe messze szállnak,
S amelyek aztán — virradatra —
A megvalósulásra várnak.

Nekem nincsenek álmaim
A hosszú, hosszú kínos éjben,
Amelyek hajnalhasadtával
Szerterhullnak a semmiségben.

Nincsenek csengő, siró dalaim,
Csak egy pár szürke, bús dalom van,
Melyeket — hogyha fájt a lelkem —
Csak úgy magamnak eldaloltam.

De vannak keblemben meghalt emlékek,
Ábrándok és álmok — romjai.
Melyek nem várnak feltámadásra,
S csak néha-néha bús éjszakákba,
Jönnek elé egy sóhajtásra.

— Könyeket értök már nem kell ontani..

Follinus Ervin.

Voltaire és Jeanne Quinault.

Irta: **ZSOLDOS BENŐ.**

Még nincs egészen kétszáz esztendeje annak, hogy egy új és minden eddiginél ékebben ragyogó csillag tünt fel a párisi Comédie Française színpadán. Egy fölötté élénk temperamentumu, elragadó megjelenésű fiatal leányka, az akkor tizenhetedik évében lévő Jeanné Francoise *Quinault*, legfiatalabb nőtestvére a jeles Quinault-Dufresne-nek, az említett nagymultu francia színház akkori bálványozott tragikus színészenek. Kevés hasonlóan geniális testvér-párt ismer eddigelé a színpad története. A szép leány debutje természetesen, mint manapság mondanák, zajos sikert aratott. Pedig akkor még nem is a könnyed múzsa előtt hódolt meg ez az

örökké életvidám művésznő; ellenkezőleg nagyon súlyos volt ez az első szerep a Racine „Phaedrájában“, amely darab akkor már erősen el volt jegyezve a halhatatlanság számára. Az élénk, finom modoru Jeanne kitűnően megállta ugyan itt is a helyét, de későbbi dicsőségteljes pályafutásában mégis csak a vigjátéki szerepkör volt az ő igazi világa.

A halhatatlan Francois Marie Arouet de *Voltaire*, a nagy encyklopedista, természetesen hamar észrevette a feltűnt új csillogót. Az ekkor — 1718-ban — huszonnégy éves költő és a tizenhét éves ennivaló kis brunette, derekasan összebarátkoztak s barátságuk állandóan tartós volt életük későbbi folyamán is.

Tartós barátságuknak egyik érdekes és hatásában nem csekély fontosságú nyilvánulása az a tizennyole évvel később, 1726. őszén történt epizód, mely maradandó nyomokat hágyott a színház történetében is. Ennek az epizódnak köszönheti létét ugyanis Voltairenek óriási sikereket aratott, legkitűnőbb vigjátéka, a „L'Enfant Prodigue“, melyet mindannyiszor nagy hatással adtak elő a maga korában, annak ellenére, hogy a miként Emile *Faguet* írja róla magvas Voltairtanulmányában, nincs benne sem drámaiság, sem pedig színszerűsége való törekvés.

— Kedves barátom, szólt Voltairehez a már akkor híres szépségű Jeanne Quinault, az ő Rue d'Aujon Dauphine-beli elegáns lakásán, 1736. egyik kellemetlen őszi napján, tudja-e, miben gyönyörködtem tegnap este? Hát a Foire St. Germain-ben voltam; valami „L'Enfant Prodigue“ című, divatját mult, régi darabot adtak ott s tudja Isten, annnyira megkapott engem annak az igénytelen színjátéknak egyszerű meséje, hogy elhatározásomhoz híven, meg fogom kérni Destouches-t mielőbb, hogy azt a művet szerezze meg a Comédie Française repertoire-ja számára. Legfőbb vágyam, hogy én játszam benne a fő női szerepet.

És szögrül-végre elbeszélte Voltaire-nek a tékozló fiu történetét. A nagy költő feszült figyelemmel hallgatta.

Másnap már kora reggel bekopogtatott Voltaire a művésznőhöz. — Arra kérem kedves Jeanne, szólt lelkendezve, ne szóljon maga semmit sem Destouches-nek. Kell az ördögnek az a Foire St. Germain-beli fércelmény. Hanem megírom azt a darabot én magam a Comédie Française-nek. Nézze, már itt is van belőle egy mutatóvány-jelenet, amit az éjszaka ütöttem nyélbe és pedig lóhalálában, Ennek a színjátéknak is „L'Enfant Prodigue“ lesz a címe.

Jeanne Quinault igazán el volt ragadtatva attól az átolvasott jelenettől. Hát bizony ez százszorta művésziesebben volt megírva mint az az ő általa látott „L'Enfant Prodigue“. Nem volt nekik nehéz a darabra nézve azon melegében megkötni a véd- és dacszövetséget.

— Azt azonban feltétlenül kikötöm, jelentette ki Voltaire, — hogy legalább az első előadás végeztéig a szerző kiletének mélységes titokban kell maradnia. Még az előadó színészek se sejtsek, hogy kinek a szellemi termékét igyekeznek diadalra segíteni. A bukás ódiámát elvégre, mégis csak szeretném kikerülni.

A Voltaire-féle „L'Enfant Prodigue“ 1736. október 10-én került színre — váratlanul; Jeanne Quinault hathatós protekcioja nyomán, ki a munkát, mintegy magát meg-

nevezni nem akaró barátja művét terjesztette be a Comédie Française nagyhatalmi igazgatójához, valóban gyorsan, mondjuk, „soronkivül” hozták színre. A Voltaire-ék haditerve minden vonalon pompásan beütött. Egyetlen teremtett léleknek nem volt halvány sejtelve sem arról, hogy a L'Enfant Prodigue bohókás sorai közül tulajdonképpen magának Voltaire-nek a szelleme mosolyog feléje...

Mondani sem kell, hogy a — bukás elmaradt. Hogyisne, mikor a női főszerep — az öreg Madame de Croupillac alakja — olyan utólréhetetlen tehetség kezeibe volt letéve, minő a lelkes Jeanne Quinault, aki művészi erejének teljességével igyekezett minél tökéletesebb alakítást nyújtani. Annál nagyobb volt aztán a Voltaire dicsősége, mikor a szerző végtére is kénytelen volt ledobni az álarcát. A nagy siker még csak öregbítette a Voltaire és Jeanne közti meghitt barátságot.

Voltaire egyébként is mindenkor a leg-hizelgöbben nyilatkozott barátnőjéről. Egész sereg dicsérő jelzőt halmozott rá egyes írásaiban, melyek közül leggyakoribbak és talán legmegtisztelőbbek is voltak: „Ma souveraine”; — „aimable et sage critique”; — „charmante, divine, ingénieuse, judicieuse Thalie”...

Éppen nyolcvankét éves volt, mikor — a színház történetének egyik legbuzgóbb kutatója, S. E. Edwards szerint 1783-ban — hirtelen meghalt Jeanne Quinault. Mindössze öt évvel élte túl Voltairt, kinek örökébe az utóbbi évek során, ama kor egy másik halhatatlanja: Jean Le Rond d'Alambert lépett...

Aki szerencsétlen.

A magasba vágyom, s mélyen lent vagyok;
Előre igyekszem s hátul ballagok.
Akár mihez kezdek, rosszul sikerül,
A szerencse engem messze kikerül.

Panaszkodom sokszor, mint bohó gyerek,
Sirok, — a szememből könnyre könny pereg.
Körülöttem vidám, boldog emberek
Nevetnek, ha látják hulló könnyemet.

Sorsomat ezután nem panaszlom el;
Fájó könnyeimet titkon sírom el.
Ha zokog a lelkem, én csak kacagok,
Hadd higgyék felőlem — hogy boldog vagyok!

Grigássy Jánosné.

Mese a nagy hegyekről.

Szomorú, édes-bus, témakergető napok szöknek bele a hetek, hónapok sivár sivatagába s ilyenkor villózva, sziporkázva ömlik lelkünk ajkáról a szó a tollunkra, a fehér papirosunkra...

Odakünn a nap — a közelgő tavaszi győzelem tudatával — verekedik téli hirnőkkel: havas felhőkkel, széllel, hideggel s néha kibukkan és csodálatos ellenállhatatlansággal csalogatja ki a föld alvó méhéből az ibolyát és a hóvirágot. S ez az ibolya, ez a hóvirág egészen más, mint amilyennel a főváros kert-varázsu kirakataiban s a nagy-kendőkbe bugyolált virág-kofák kezében találkoznak.

De nemesak ez a virágcsalogatás hozza meg a témakeresésben rejlő eszmetársítást. A minap a művészházban láttam egy szép, havasi táju, sziklás, hóolvadási képet és elszálltam az emlékek után: a Negajra, — megint...

Néha nagy okokban, távozni nem akaró kellemetlenségek zajában, birokrakelések tu-

sájában kiemelkedik a meglátások színompája s az okozók groteszk figuráitól versek, novellák, talán mosolyogtató szindarabok születnek s a jajok, a letiprások kielégítő gyözelmeket hoznak a hajdan szenvedőnek.

Hátraszeggett fejú, acélos akarással, vagy öntudatlan magafeledéssel haladunk az embermegismerések útján s néha a legnagyobb hatalmak, akik azt hiszik, hogy győzedelmeskedtek fölöttünk, idomítható téma anyaggá válnak termékenyítő képzeletünk és a rideg valóságok nyomán.

Néha az élet érzékeny, erős lökéseiért nem győzünk hálát adni azoknak, akik feltárták előttünk a nagy megismerések kapuját.

Mert az életet emberek vezetik: jók és rosszak, kicsinyek és nagyok. Néha a kis emberek azt hiszik magukról, hogy ők nagyok, máskor a nagyok törpülnek semmivé a napok forgatagában, amelyek úgy gyűrűznek, hullámoznak egymásra, mint a folyó kristályos habjai, miket csunyára, zavarosra fodroz olykor a szél s egy evezőlapát.

Örökös ostrom, örökös harc az élet s ezekkel szemben harcol a béke a saját eszközeivel.

A brüsszeli Wiertz-muzeum remek képeinek különösen egyike bilincseli le az embert meggyőző, erős vonású színeivel és értelmével a harc, a háború ellen:

Az Istenember, ki a szeretet hirdetéseért adatott nekünk embereknek, ki a szeretet hirdetéseért halt meg a kereszten, leirhatatlan sötét fájdalommal s kezének lemondó tiltakozásával eltakarja arcát, hogy ne lássa, miként öli, pusztítja egyik ember a másikat, kereszttel, a véghetetlen szeretet szimbolumával a kezében.

Odább szeretetteljes ölekezéssel fogják körül az emberek azt, aki széttépett rabláncokat tart kezében. Ott a Megváltó már nem látható, mert ott véghezvitte a megváltás munkáját a Béke és Szeretet...

Gyakran magam elé képelem ezt a képet csunya emberharcok vértelen vérében, nagy lélekhaladások csendjében, látom a Megváltó kézmozdulatát s eltakart szemét és érzem meleg szívének gyötrelmes fájdalmát.

Derűs, vagy borongó napjaim okozói ennek a képnek kereteiben hullámoznak előttem, élénken élnek, mozognak s mennél jobban, szorosabban kapcsolódnak kusza vonásokkal körém, annál nagyobb készséggel csusznak szívem érzéseiről gyorsan pergő tollamra. Nem tudok szabadulni tőlük, még ha akarok is.

Feledéseket, felejtéseket csak új okozók, más környezet, más megkönnyebbülések hozhatnak s ezek hozzák a tollak új témáit is, melyek megerősödvé, diadalmasan ébrednek régi, patinás lidérenyomásokon... És soha sem vesz kárba az íróra nézve az, amit átélt, amit meglátott és megszenvedett.

Én is léteztem valahol. Odaláncolt a „muszáj” idegen környezetbe, szomorú tájak, szomorú, befelé haladó emberek közé. Az életből a tengésbe kellett mennem, a melegből a fagyba, barátok közül ellenségek közé, kulturából az elmaradottságba, napfényből a sötétségbe.

(Mintha ott is az isteni szimbolum árnyékában, hamis próféták ölték volna az Embert...)

A vonatom, amely vitt, üzött, hajtott, — egy kis város még kisebb állomásán dobot ki: egy sívár szigeten, amely akkor tele volt hóval, jéggel és halálos, fullasztó dermedéssel...

A Mercur-szálloda, amelynek rozoga falépcsője csikorgott, ropogott a lábaim alatt, tele volt kérdőjellel, kíváncsisággal s az emeleti szoba minden sarkából rámmert az ósdi hagyományok, az ostoba tradíciók zöld sátánszeme.

És jött a nagy, örökös estére a gyászos sötétségre az órák mindennapi útja s engem új látások csaltak, hívtak ki a havas, hideg estébe.

Valami nagy, néma térre jutottam, amely félelmetesen sötétebb volt minden sötétségnél.

A vár, a kis város büszkesége omladozott a középben s avult ormótlanságával semmi érdeklődést, semmi áhitatot nem csalt ki az emberből, csak bánatot, szomorúságot és nagy elvágyakozást.

Körüljártam a nagy térséget, mindenünnen bambán, vakon meredt az iszonyu csöndbe a halódó mult, a vár.

Eh, vissza a szállodába, ott mégis csak van valamelyes világosság és változatosabb s vonzóbb a csend.

Kinéztam az ablakon. A rolót nem tudtam lehuzni, el volt romolva s aztán nem is bántam a lepel nélküli ablakot.

Kint csillogott a hó, fehér volt minden: a nagy piac, a háztetők s a furcsán, idegenül öltözött emberalakok kucsmája.

Kocogó kis kocsik sötétlettek itt-ott a fehér terítőken. Minden ló nyakán csengő csilingelt s valami nagy, csüggesztő szomorúság sóhajtott a szánkok nesztelen siklásából, az emberek lépteiből, melyeknek erős, tompa kopogására hangfogót tett a hó.

Folyton csilingeltek a csengők távolban, közelben s ez úgy hallatszott a nagy, párnás némaságon, mint sűrű, nehéz ködök lomha ereszkedése, melyek mögött örökszép, szűztiszta mesék szállanak.

A kis város már odaragadt kissé a haladáshoz: libegőn, bizonytalanul, mint mikor évezredes rétegű sziklára rátéved egy kicsi partifecske pelyhes fészke, melyet lesodorhat a mélybe egy alágördülő kavics, egy letört faág, vagy egy átsóhajtó szellő.

Az aszfaltjával, meg a villanyvilágításával dicsekedett akkor a városka. Az emberek még óvatosan szokatlan csoszogással jártak az aszfalton s a „fényes” világítás halkabbá tette a szót. Összebujtak az emberek s csak lassan szoktak ahhoz, hogy némely világosságnak nincsenek határai. Behatól az a töle elfordulók szemébe s a halkán beszélők arcán megvilágítja a benső indulatok visszatükrözését.

Mint a halotti méceses, vagy mint a temetői fáklya, úgy világított a piacon a három ivlámpa. Elaludt, meg kigyulladt hol az egyik, hol a másik, mintha tudta volna, hogy világítania úgyse kell, csak azért van, hogy legyen.

A piacon átfutó patak, amint a középben megtört a gyors folyástól a jég, havasok ismeretlen gyönyörűségeit csörgedezte-csobogta az álmodozó, lassu embereknek s hegyektől elzárt, szomorú szemű emberek sós könnyét hozta-vitte a megismerések, változások felé.

Aztán később, a főutcán négy ablak szeme világosodott ki s az ablakok mögött ismeretlen melegségek áradtak ki a kis város örök éjszakájába, a ravatali csöndbe: a tudás, a szív, a zene lelke.

Mintha ez az utca melegebb lett volna, mint a többi. Mintha ezt a meleget nem

tudta volna ellensúlyozni a nagy hegyek árnyéka, a hó s az önmagukba temetett emberek szíve.

Szállt, szállt a pusztasivatagban sok ismeretlen, száműzött életszakra, amelytől forróbbak lettek a dermedések, pezsgőbb a vér, készsebb az akarat és őszintébb a szó.

A főutcán négy melegen világító ablak mögött gyönyörű meglátások sarjadtak, odakint pedig, a csendes hangú bentől jövő accordok zivatarra nőttek . . . A zivatarok termékenyítő magokat szórtak széjjel a völgyben, a magok életre keltek és itt is, meg ott is kibontakozott a szépség, szállt az illat és gyökeret vert az igazság.

Ki hozta el ezeknek a csodás virágoknak magját?

Egyszer, nagy jókedvében arra, a nagy hegyek közé nézett az Isten s odasodorta a Küzdelmet és a Szenvedést, a Bánatot és békétlen Álmokat, melyeknek együtt néha Ember a neve . . .

A küzdelmek és szenvedések közös akarattal termékenyítő csodává nőttek a sivatagon.

Én jártam ott és megláttam a methamorphosis tusakodását és észre kellett vennem messziről, elbujva a négy világító ablak mögé, hogy sok-sok szomorú nap szenvedése gyönyörre vált.

Áldott legyen az a szenvedés és áldott legyen sok szomorú napnak, sok emberismeretnek okozója.

Onnan a Negoj mellől hivatalosan is jönnek a mesék s igaz meglátások teremten pusztító viharai. Onnan a Negoj mellől jönnek nyílt lelkű szépségek, félelmes gonoszságok. Ott a Negoj mellett járnak a Muzsák, Szatyrák és Dämonok. Ott a Negoj mellett ősi szenvedések dallá olvadva szállnak fölfelé, mint egy örök diadal-induló . . .

S én képzeletben gyakran elmegyek oda, elmegyek mindaddig, míg új feledések el nem térítik termékenyítő szenvedések útját valahova békésebb tájak felé, ahonnan már visszagondolni sem kell arra, ami elmult.

Most még áldott légy harcoss megismerés, áldott légy lelki gyönyörűségek okozója, csodák termékeny földje, — babonák világa, — szegénység, nyomoruság szülőföldje, igazságok sóvár szomjazója, — világosságok felé induló mesevölgy: Negoj vidék!

(S ti, akik irni tudtok, irni akartok, oda menjetek, szomorú, élő meséket tanulni . . . Oda menjetek!)

Radványné Ruttkay Emma.

Este van, szép csöndes alkony.

Bibor tűzben ég egy balkon,
S fáradt szemekből könnyek peregnek.
Félhomályban árnyak járnak,
Régi dalok szállnak, szállnak,
Hözva fájdalmat megtört szíveknek.
Sápadt fény dereng az arcon.
S egy bús sóhaj indul útnak . . .

— — — — —
A sarki lámpák aztán kigyúlnak.
— — — — —

Lenne az utcán mint kísértetek
Félve osonnak az emberek,
És eltűnnek az éj leple alatt.
— Csak szürke por és barna árnyék
Ami mögöttük elmarad.

Follinus Ervin

A kissumári erdő.

Irta: **DEL TORÓ.**

A vaskuti héthalom körül, mely alatt török koponyák porladoztak, terült el a kissumári erdő. Vele szemben állott a bajai díszes lökért, hol vásár- és ünnepnapokon céllövészethen gyakorolta magát a bajai uritársaság. Lövészet után meg táncra perdült a mulató aranyifjúság és tüzzel ropta a csárdást kivilágos-kivirradtig a bajai szép lányokkal. Mert akkor, abban a régi jó világban, mikor még Vajda Ferkóék híres bandája húzta a talp alá valót, az volt a jelszó, hogy sohase halunk meg! Híres volt Baja város a szép leányairól, de volt is ott annyi szép leány a kissumár körüli alvégen, hogy válogatni se tudott az ember közülök. Egyik szebb rózsabimbó volt, mint a másik. Csillagtűz szeméből gyújtó láng csapott ki. Hízen a nóta is úgy hangzott róluk, hogy:

„Kissumáron, nagysumáron,
De sok szép lány van a nyáron,
De szeretném az egyiket,
A sok közül legszebbiket“ . . .

A kissumártól kezdve pedig „Vodicáig“, mely híres bucsujáró hely volt, s melyet nyaranta ezer és ezer számra keresett től a jámbor bucsujáró nép, messze vidékről, hogy csobogó „szent kutjánál“ enyhülést nyerjen, — húzódtak a gyönyörű szép szőlőkertek. Némelyikben olyan szép arany-sárga nagy fürtök lógtak le a hatalmas szőlőtörzsekről, hogy szinte mosolyogva kínálhatták magukat az arra járóknak.

A kissumár és a vodicei szőlők azonban igen alkalmas buvóhelyet szolgáltatottak a kapcabetyároknak és a gyűtt-ment esavargóknak is.

A kissumár ágas-bogas erdeje és a vodicei szőlők sűrű, lombos gyümölcsfái úgy eltakarták a bujdosókat, hogy sas szemmel se lehetett őket megtalálni. De különösen nagy számmal lepték el ebben az időben kissumárt a csavargó rabló oláh-cigányok. Néha olyan tömegesen ütötték fel hitvány sátraikat, hogy egész kis falu tellett ki belőlük.

Természetes, hogy gyakran betörték a környékbeli házakba és ami a kezük ügyébe akadt, azt nem hagyták ott. Loptak, mint a patkányok. Ebben az időben még esendbiztosok voltak alkalmazva egyes járásokban, akik osztán csendlegényeikkel együtt vigyáztak a közbiztonságra és üldözőbe vették őket mint a vadakat.

Kegyelmet nem ismertek és ha elfogták közülök egyiket-másikat, a. megszenvedett a többiekért is, mert a csendbiztos és a legényei olyan kegyetlen vallató és kínzó eszközöket alkalmaztak velük szemben, hogy a spanyol inkvizíció csak kismiska volt hozzájuk képest.

De nagy szükség is volt erre közbiztonság tekintetében, mert a lakosság élete és vagyona forgott nagy veszélyben.

Különösen sok zsványságot vitt véghez akkoriban a bajai határban és környékén valami Macsvanszki nevű rabló, kiról a nép hite azt tartotta, hogy kegyetlenebb még Rózsa Sándornál is. Ez a haramia volt a cigánykaravánok hős vezére. Kegyetlen volt, mint a tigris.

Mikor osztán már a város nagyon megsokalta vitézi tetteit, — egy szép, daliás embert ültettek be a csendbiztosi stallumba: Ódry volt ez a hatalmas termetű férfi, akinek olyan ereje volt, hogy még a vasláncokat is széttépte volna haragjában. Tekintélyes család volt az Ódry család. Voltak közöttük alispánok, színészek, hivatalnokok, de jutott belőlük egy marcona alak csendbiztosnak is.

Mikor osztán ez kezdte meg az irtó háborút a kapcabetyárok és rabló cigányok ellen, mindjárt kevesbedett a rablások, gyűjtogatások és gyilkosságok száma.

Különösen nagy ambícióval vetette magát a város környékén tanyázó és elszaporodott cigánykaravánokra. És mert ezek kegyetlenkedésükben nem ismertek határt, ő is legválogatottabb és minden módon kigondolható kínzásokkal kezdte őket sanyargatni, pusztítani és ebben a dologban a csendlegényei se ismertek kegyelmet.

Jaj volt annak, aki fogságukba került.

De hát a cigányt akárhogy megnyúzták is, lerázta magáról a fájdalmat, mint a kutya a verést és újból csak rabolt, gyilkolt és pusztított. Ez már benne volt a vérében. Emlékszem, hogy egy alkalommal egy nagyobb cigánykaraván ütött tanyát a kissumárban; lehettek vagy 10 taligával. A sok meztelen purdó meg rongyos asszony egészen ellepte az erdő szélét. Mikor ennek híre ment a városban, Ódry összeszedte a csendlegényeit, meg a városi hajdukát, mindegyiknek a kezébe nyomott egy hatalmas birkanyiró ollót és megindult velük a hadjáratra.

Bekerítették az erdőt úgy, hogy a karaván se előre, se hátra nem menekülhetett és elfogták az egész bandát. Aztán megkezdődött a véstörvényszék, mely abból állott, hogy a birkanyiró ollóval minden cigánynak, embernek, asszonynak egyaránt tövig lenyiszáltatta a sörényes haját.

A cigányok jajgattak, ordítottak a nagy fájdalomtól és gyilkos szemeket meresztettek a csattogó-kattogó ollókra, de azok működésükben nem hagyták magukat megzavartatni és addig csattogtak, míg az utolsó cigánynak is le nem hullott a dus sörénye az erdei puha homokra.

Olyanok voltak a cigányok nyírás után, véres fejükkel, mint a kopasz verebek. Megvoltak fosztva diszűktől. Ez hatott.

A csendlegények annyira belemelegedtek a nagy munkába, hogy izzadtak, de a gyorskattogástól annyira megtüzesedtek a birkanyiró ollók is, hogy szinte füstölögték.

Ettől az időtől fogva kerültek a várost a cigánykaravánok és nem mertek annak közelében se letelepedni. Azt mondták egymásközt suttogva:

— Pist! oda nem jó menni, ott fistéleg a komiszárius ollója. Ott nyírják a dádekat, mint a birgét.

Néhány nap múlva még hírből se lehetett cigányt látni a város határában. A birkanyiró ollók használtak.

Mikor osztán ezzel a nagy munkával készek voltak, azt mondta a jó humoráról ismert Ódry csendbiztos a legényeinek:

— Derekasán viseltétek magatokat, büszke vagyok rátok. Megihattok a város pinejében egy-egy kupa fuxinos bort az egészségemre!

HIRDETÉSEK.

Teljesellátás

kapható privátházban.

Cím megtudható a kiadóban.

31360/kig. 1913. szám.

Árverési hirdetmény.

Baja thjf. város területén és Bajaszent-
István területéhez tartozó „Pandurszigeti“
Sleicher-féle, valamint a hajóállomáson levő
korlátlan kimérési üzletekből alakított besze-
dési kör területén fizetendő állami borital és
husfogyasztási adók, valamint a városi bor,
hus és szeszfogyasztási adópótlékok beszedési
jogának az 1914. évre feltétlen és 1915. és
1916. évre feltételes joghatállyal bérbeadás
útján leendő biztosítása végett, a városi gaz-
dasági hivatalnál **folyó évi december hó 27-ik**
(huszonhetedik) napján d. e. 10 órakor zárt
írásbeli és szóbeli ajánlatok elfogadásával
árverés fog tartatni alulírottál betekinthető
feltételek mellett.

Kikiáltási évi bérösszeg

a) állami boritaladó után . . .	93877.02 K.
b) állami husfogyasztási adó után . . .	22619.11 K.
c) városi borfogyasztási adópót-
lék után	10915.40 K.
d) városi husfogyasztási adópót-
lék után	5654.73 K.
e) városi szeszfogyasztási adó-
pótlék után	9000.— K.

A városi szeszfogyasztási adópótlék után
három (3%) szegényügyi járulék is fizetendő.

Bánatpénz fejében a kikiáltási bérösszeg
5%-a készpénzben vagy óvadékképes érték-
papírban a városi házi mint letét pénztárnál
az árverés megkezdése előtt letétbe helye-
zendő és a hivatalos letéti nyugta az aján-
lathoz csatolandó illetve a szóbeli verseny
megkezdése előtt a kiküldött bizottságnak
átadandó.

A letett bánatpénz az árverés jóvá-
hagyása után az évi bérösszeg 10%-át ké-
pező **óvadék** erejéig kiegészítendő haszon-
bérő által.

Baja, 1913. december hó 18.

WEISZ NÁNDOR,
tanácsnok.

31359 kig. 1913. szám.

Árverési hirdetmény.

Baja thjf. város kövezetvám és dunai
vám, a helypénzek beszedési jogának, to-
vábbá az ásvány, forrás, gyártott vizek, szik-
viz, valamint a halak, ecet és műélesztő után
fizetendő városi fogyasztási illetékek besze-
dési jogának az 1914. évre feltétlen és az
1915. 1916. évre feltételes joghatállyal bizto-
sítása végett a városi gazdasági hivatalban
folyó évi december hó 27. (huszonhetedik)
napján d. e. 11 órakor árverés fog tartatni
zárt írásbeli és szóbeli ajánlatok elfogadásával
alulírottál betekinthető feltételek mellett.

Kikiáltási évi bérösszeg:

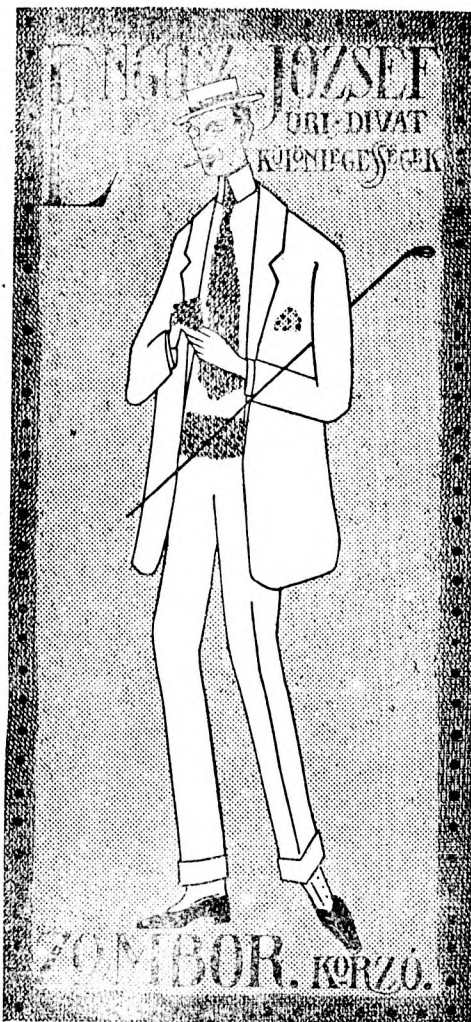
a) a kövezetvám és dunai vám után . . .	39502 K
b) helypénzszedés után	14498 K
c) az ásvány, forrás, gyártott vizek,
szikviz, valamint a halak, ecet
és műélesztő után fizetendő vá-
rosi fogyasztási illetékek besze-
dési jogáért	16305 K
összesen	70305 K

Bánatpénz fejében a kikiáltási bérösszeg
5%-a készpénzben vagy óvadékképes érték-
papírban a városi házi mint letétpénztárnál
az árverés megkezdése előtt letétbe helye-
zendő és a hivatalos letéti nyugta az aján-
lathoz csatolandó, illetve a szóbeli verseny
megkezdése előtt a kiküldött bizottságnak
átadandó.

Baja, 1913. december hó 18.

Weisz Nándor
tanácsnok.

**A Kossuth Lajos-utcában
a Goldfahn-féle üzlet helyi-
ség raktárakkal és eme-
leti lakással 1914. évi
május 1-től bérbeadatik.
Bővebb értesítést ad dr.
:: CSIHÁS BENŐNÉ. ::**

2974/1913 szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi
LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel köz-
hírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1913.
évi Ft. 3690. számú végzése következtében
dr. Bruck József zombori ügyvéd által kép-
viselt Spitzer Márk és fia zombori cég javára
1152 korona s járulékat erejéig 1913. évi
november hó 26. án fogatosított kielégítési
végrehajtás útján lefoglalt és 1600 koronára
becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló nyil-
vános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-
bírószék 1913. évi Pk. 3690/7. sz. végzése folytán
1152 korona tőkekövetelés, ennek 1913. évi
augusztus hó 25. napjától járó 5% kamatai és
eddig összesen 155 kor 30 fillérben bíróság
már megállapított költségek erejéig Zom-
borban adós lakásán leendő eszközzésére
1913. évi december hó 31. napjának d. e. 10
órája határidőül kitétik és ahhoz a venni
szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX.
t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz-
fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség
esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1913. évi december hó 15. én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

6094. sz. 1913.

Pályázati hirdetmény.

Óverbász községben megüresedett
s évi 800 korona fizetéssel javadalma-
zott községi irnoki állásra pályázatot
hirdetek.

Pályázati határidő **1914. évi**
január hó 15.

Kula, 1913. december 17.

Dr. BUDAY,
főszolgabíró.

1529. sz. 1913.

Kisegítő irnok,

ki a földadókataszter vezetéséhez ért,
havi 100 korona javadalmazással ke-
restetik.

Sztapár, 1913. december 17.

MARJANOV MILÁN,
s. jegyző.

2922 szám. 1913.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel köz-
hírré teszi, hogy a pécsi kir. törvényszék
1913. évi 19277. számú végzése következtében
dr. Bruck Jenő zombori ügyvéd által képviselt
Mohácsi takarékpénztár javára 10 korona s
járulékat erejéig 1913. évi november hó 24. én
fogatosított kielégítési végrehajtás útján le-
és felülglalt és 822 koronára becsült követ-
kező ingóságok, u. m.: butorok nyilvános ár-
verésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-
bírószék 1913. évi Pk. 6188. sz. végzése folytán
10 korona tőkekövetelés, ennek 1912. évi
október hó 30. ik napjától járó 6% kamatai és
eddig összesen 81 kor. 75 fillérben bíróság
már megállapított költségek erejéig Zom-
borban Kossuth-utca 8. sz. leendő eszközzésére
1913. évi december hó 30. napjának délelőtti
10 órája határidőül kitétik és ahhoz a
venni szándékozók oly megjegyzéssel hivat-
nak meg, hogy az érintett ingóságok az
1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értel-
mében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet
ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el
fognak adatni.

Zombor, 1913. évi december hó 12-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó

7642/1913.

Pályázati hirdetmény.

Az Ofutak községnél üresedésben
levő községi irnok-végrehajtói állásra
pályázatot hirdetek és felhívom a pá-
lyázni szándékozókot, hogy minősítési
okmányaikkal felszerelt kérvényüket
1914. évi január hó 5-éig hoz-
zám nyujtsák be.

Az állás javadalma: a községi
pénztárból előleges havi részletekben
felvehető 1000 korona évi törzsfizetés
és az állás elfoglalásának napjától szá-
mitott 5 évre évi 400 korona drága-
sági pótlék.

Ujvidék, 1913. december hó 12-én.

TRENKA,
szolgabíró.

2-1

2935. szám 1913

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék 1906. évi 12745. számú végzése következtében dr. Gál Rezső zombori ügyvéd által képviselt Bajai kereskedelmi bank javára 520 korona s járulékaik erejéig 1906. évi július hó 21. én fogatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 1942. koronára becsült következő ingóságok, u. m.: különféle butorok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1909. évi V. 798/8. sz. végzése folytán 254 kor. 83 fl. tőkekövetelés és eddig bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban adások lakásán leendő eszközzésére 1914. évi január hó 2-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el tognak adatni.

Zombor, 1913. évi december hó 10. én.

Styrum Mór,
kir. bír. végrehajtó.

Kiadó üzlet.

Orgona- és Zöldkert-utca sarkán
egy jó forgalmu

fűszerüzlet

a hozzátartozó lakással azonnal
kiadó. — Valamint a Raktár-
utca 2. számú

modern ház szabad kézből eladó.

Bővebbet
WEIGAND LŐRINC
sz. kvizgyáros Sziapári-ut 24.

6342. sz. 1913.

Pályázati hirdetmény.

Cservenka községben ujonnan rendezesített II-ik községi orvosi állásra pályázatot hirdetek. Az állás javadalmazása havi előleges részletekben fizetendő évi 1600 korona fizetés s az 1908. évi XXXVIII. t. c. 15. §-a szerinti öt évenkénti 200 korona nyugdíjba beszámítandó korpótlék, mely 800 koronáig emelkedhetik, 700 korona lakbér, 300 korona utiátalány és szabályrendeletileg megállapított látogatási s egyéb díjak.

Felhivom pályázui óhajtoakat, hogy szabályszerűen — születési anyakönyvi kivonattal s az eddigi működést igazoló hatósági bizonyítványokkal is felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám 1914. évi január hó 10-éig adják be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Kula, 1913. december 17. én.

Dr. BUDA Y,
főszolgabíró.

2-1

Hajhullás ellen

:: lugmentes hajmosó ::

- - Pixobin - -

lugmentes kamillahajmosó

:: oxigénnel ::

- - Ciwuco - -

Ára csomagonként 30 fillér.

- - Fürdőszó - -

Nemesfenyő, Rózsa, Orgona, Ibolya.

Csalódásig hűen utánozza ezen virágok illatát és ezeket huzamosabb ideig tartja meg, mint az

„Illatszertárcskák“

Ára 40 fillér csomagonként.

Ha az Ön helységében nem kaphatók, úgy küldjön bélyegeket 30 illetve 40 fillért és portóra 10 fillért és ezért bérmentve kapja ezen valóban megbízható szerek bármelyikét. — Gyógyszertárak, drogériák, fodrászok és egyéb szaküzletek maga rabtatban és ingyenes propagandában részeseznek.

Készíti: Ciwuco Chemische Industrie Berlin.

Egyedüli vezérképviselőt:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN

Budapest, VIII. Szigetvári utca.

2897/1913. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegszárdi kir. törvényszék 1913. évi 9470. számú végzése következtében Hivatalból képviselt Strausz Mihály dunaföldvári lakos javára 150 korona s járulékaik erejéig 1913. évi november hó 28. án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1760 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: sertések és cipők nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1913. évi Pk 6281. sz. végzése folytán 150 korona tőkekövetelés, ennek 1913. évi március hó 17. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 64 kor. 50 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Órszálláson adások lakásán leendő eszközzésére 1914. évi január hó 3-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el tognak adatni.

Zombor, 1913. évi december hó 15. én

Styrum Mór,
kir. bír. végrehajtó

Kitüntetések:

Arad
Budapest
Budapest
Budapest
Belgrád
Berlin
Győr
Lóvri
Lugos
Nagybecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Pancsova
Szófia
Szeged
Szatmár
Szabadka *—12
Temesvár
Temesvár
Veszprém
Wien
Zenta

Őszi szállításra előjegyezhetők Reitter Oszkar főkapitány, fajbaromfi gazdasága, NAGYBECSKEREK.

ANGLIÁBÓL hozatott telivér,

:: fajtisza, legelsőrendű állatok ::

Óriás nagy angol emdeni liba 25 25
Óriás nagy pekingi kacsa 10 8
Fehér Wyandotte (amerikai kitűnő téli tojók) 10 8
Fehér Orpington 10 8
Sárga Orpington 10 8

FAJTISZTASÁGÉRT JÓTÁLLÁS.

Allami nagy aranyérem!
Külföldi és hazai legelső és legnagyobb kitüntetések.

1914. év tavaszán keltető tojások darabja 60 fillér.

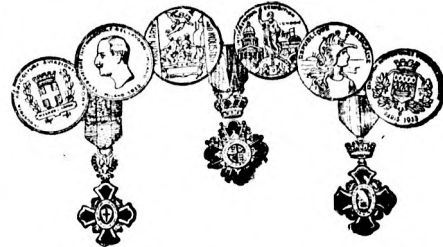
Felhívás.

Az Ómoravicai közgazdasági bank r. t. részvényesei folyó évi november hó 9-ikén, az intézet rendkívüli közgyűlésén kimondották a társaság felszámolását. A kereskedelmi törvény 202-ik §-a értelmében felkérjük a társaság hitelezőit, hogy jelen felhívásunk harmadszori közzétételétől számított hat hónapon belül az intézettel szemben fennálló követeléseiket érvényesítsék.

Bácskossuthfalva, 1913. évi december hó 20.

Ómoravicai közgazdasági bank r. t. f. a.

A legszórakoztatóbb

hangszereket szállítja

Wagner „Hangszer- király“ Budapest,
József-körút 15. (Telefon: Jozsef 71.)

A milánói, párisi és londoni kiállításon az első díjjal kitüntetve. Hegedű 16 drb felszereléssel 12 kor. Jogásztárogató, billentyűkkel 16 kor. Kétsoros hangverseny harmonika 25 kor. Beszélőgép hatalmas hangu 40 kor. Csodareztrombita erős 6 kor. Varázsfuvola, ajándékkal 4 kor. Javítási szakműhelyek! Fényképes árjegyzék ingyen! **Óvás!** Ügyeljünk a „Wagner“ névre és a 15-ös házszámra! *—2

Kereset

minden helységben, saját otthonában. Könnyű harisnyakötési munka.

Prospektus ingyen. *—2
Karl Wolf, Wien, VII. Mariahilferstrasse 82.

185/1913. szám.

Pályázati hirdetmény.

Csávoly községben 1000 korona évi fizetéssel rendszeresített írnok-végrehajtói állásra pályázatot hirdetek, felhívom ennél fogva pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **1914. évi január hó 15-ig** nyujtsák be.

Baján, 1913. évi december 8-án.

Vojnits Máté
főszolgabíró.

2-2

1514 kig. 1913. szám.

Pályázati hirdetmény.

Tündéres községben elbocsájtás folytán megüresedett rendőrvetési állásra pályázatot hirdetünk. A szabályszerűen felszerelt kérvények **1914. évi január hó 15-éig** alulírott előjáróságnál adhatók be.

Javadalmazás havi utólagos részletekben fizetendő évi 1058 korona készpénzfizetés, felszerelés és teljes ruházat.

Tündéres, 1913. évi december 13.

Bulya György, Damjanov Lázár,
jegyző. 3-2 h. bíró.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

*—2

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és
... .. illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánozott **JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánozott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán Budapest, VIII., Szigetvári-utca 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

KARÁCSONYRA ÉS ÚJÉVRE AJÁNDÉKOT**STEBLER ANTAL**

ÓRÁS, ÉKSZERÉSZ ÉS VÉSŐKÉPÉSZ
— ZÁLOGHÁZI BECSÜS — ZOMBOR

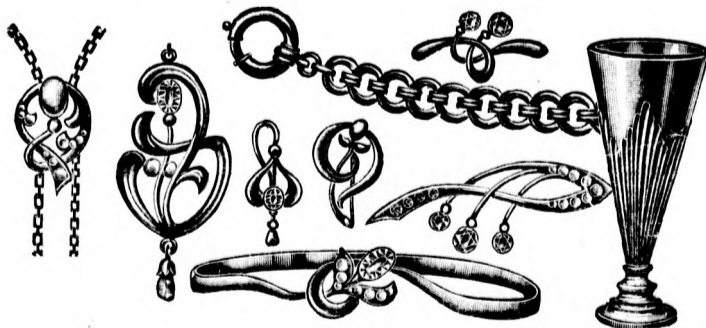
vegyünk, hol **arany, ezüst és brilliant ékszerek, ezüst és chinaezüst**

... .. **evőeszközök és disztárgyak,**

valamint mindennemű órák **üzletáthelyezés**

miatt leszállított árban kaphatók.

Mindennemű ékszer- és órajavítások, régi ékszerek újjáalakítása és vésési munkák műhelyemben pontosan és jutányosan készíttetnek. Jegygyűrűkbe vésés ingyen!

PESTI SZINPAD

A LEGJOBB, LEGTARTALMASABB ÉS LEGSZEBB
= SZINHÁZI ÉS MŰVÉSZETI HETILAP. =

A „PESTI SZINPAD“ hetenkint hozza az összes budapesti színházakban színre kerülő darabok teljes műsorát és kivonatát.

A „PESTI SZINPAD“ a legújabb színházi eseményekkel, színésznőkkel, színészekkel, előadandó és előadott darabokkal, szerzőkkel, színházi és színpadi pletykákkal részletesen foglalkozik.

A „PESTI SZINPAD“ mindig ötletes, eleven, magas színvonalú közleményekkel, illusztrációkkal tarkítva jelenik meg minden szombaton.

A „PESTI SZINPAD“ minden száma elsőrendű művésznők és művészek képeit hozza.

A „PESTI SZINPAD“ az ország összes színházaival is foglalkozik.

A „PESTI SZINPAD“ előfizetőinek, olvasóinak mindenkor valami bájos meglepetéssel szolgál.

A „PESTI SZINPAD“ barátainak, kik az előfizetők gárdáját szaporítják, meglepő ajándékokkal kedveskedik.

Az újonnan belépő előfizetők megkapják az eddig megjelent és december hó végéig még megjelenő lapszámokat **teljesen díj-talanul** és előfizetésük 1914. évi január hó 1-től számítódik.

A „PESTI SZINPAD“ kiadóhivatala egyszerű levelezőlapon való megkeresésre, kimerítő felvilágosítással szolgál, hogy előfizetőt szerző híveinek minő ajándékokkal szolgál.

A „PESTI SZINPAD“ előfizetési árai: **Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor.**

Mutatványszámot 20 fillér levélbélyeg

:: ellenében küld a kiadóhivatal. ::

A „PESTI SZINPAD“-ra előfizetni a kiadóhivatalnál

Budapest, VII., Nyár-utca 6.

lehet, hova egyes példányok megrendelése ügyében is fordulni kell.

A „PESTI SZINPAD“-ban való hirdetés nagy elterjedtségénél és kedveltségénél fogva **igen hatásos és eredményes.**

A „PESTI SZINPAD“-ra okvetlenül érdemes előfizetni.

A „PESTI SZINPAD“ egyes számaint okvetlenül érdemes megvenni.

A „PESTI SZINPAD“-ot okvetlenül kérje és követelje mindenütt.

A „PESTI SZINPAD“ számonkint kapható minden nagyobb tőzsdében és naponta minden fővárosi színház előtt árusítva lesz.

Minden megkeresésre készséggel válaszol

A „PESTI SZINPAD“
KIADÓHIVATALA

Budapest, VII., Nyár-utca 6.

Telefon: 118-76. .: Telefon: 118-76.

3028. szám. 1913.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1913. évi 15421 számú végzése következtében dr. Jovánovits József zombori ügyvéd által képviselt Lieskó András zombori lakos javára 1789 kor 87 fl. s járulékaik erejéig 1913. évi november hó 14-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 910 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: gabona és lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1913. évi Pk. 5923. sz. végzése folytán 1789 kor 87 fl. tőkekövetelés, ennek 1913. évi október hó 1-ső napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 124 kvr. 50 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Oszivácon a község háza udvarán leendő eszközzésére 1913. évi december hó 31-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1913. évi december hó 20-án.

Styrum Mór,
kir. bír. végrehajtó

2920. szám. 1913.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1913. évi Fl. 4646. számú végzése következtében dr. Gábor Izidor zombori ügyvéd által képviselt Deutsch Izidor zombori lakos javára 135 korona 23 fillér s járulékaik erejéig 1913. évi november hó 14-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 618 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: bor és hordók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1913. évi Pk. 5937. sz. végzése folytán 135 kor. 23 fl. tőkekövetelés, ennek 1913. évi június hó 20. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 60 kor. 40 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban adósok lakásán leendő eszközzésére 1913. évi december hó 30-ik napjának d. e. 9¹/₂ órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1913. évi december hó 12. én.

Styrum Mór,
kir. bír. végrehajtó

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottságától.

4810/kbiz. 1913. szám.

Hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága ezennel közhírré teszi, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a m. kir. államvasutak szabadkai üzletvezetőségének kérelme folytán a zombor—óbecsei h. é. vasut Cservenka állomásának bővítési céljaira Cservenka község határában szükséges földterületre nézve a 61867/III—1. 913. számú rendeletével a kisajátítási eljárást elrendelte és felhívta a vármegye közig. bizottságát, hogy a kisajátítási eljárást az 1881. évi XLI. t. c. 30—40. §-ai értelmében tartsa meg.

A nevezett vasut céljaira szükséges terület a kisajátítási terv és összeírás szerint dr. Götttsche Frigyes kulai lakos tulajdonát képező ingatlanból lesz kisajátítandó.

A kisajátítási eljárás fogatosítására az 1881. évi XLI. t. c. rendelkezései értelmében kiküldött bizottság a helyszíni tárgyalást **Cservenka község házában tanácsstermben 1914. évi január hó 12-ik (hétfő) napján délelőtt 10 órakor** fogja megkezdeni.

Miről a kisajátítást szenvedő érdekelteket oly figyelmeztetéssel értesitem, hogy a vonatkozó kisajátítási terv és egyéni összeírás Cservenka község házában a hivatalos órák alatt 1913. évi december hó 20-tól 1914. évi január hó 4-ik napjáig bezárólag terjedő 15 napon át közszemlére kitétetik és hogy a tárgyalásnál jogában áll a tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen és minden telekkönyvi érdekelteknek a felajánlott ár ellen felszólalni és kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni.

Ennek elmulasztása azon jogi következménnyel jár, hogy a nem nyilatkozóra nézve a kihirdetésnél a kisajátítási terv megállapítottnak és általa elfogadottnak tekintetik.

A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

A kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha az érdekeltek közül senki sem jelen meg.

Kelt Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottságának Zomborban, 1913. évi december hó 6-án tartott üléséből.

Szemző István s. k.,

főispán, mint a közigazgatási bizottság elnöke.

Bácsmegeye első cipőraktára **Holländer József** Kossuth Lajos-utca 2. Alapított 1873. évben. Ajánlja óriási raktárát legjobb minőségű férfi-, női- és gyermekcipőkben és papucsokban. Hazai, kóbrák és külföldi gyártmányokban.

Gergurov György fűszer, csemege, bor, tea, rum, ásványvíz- és festék-kereskedése Zomborban, Szentháromság-tér és Basa-utca sarkán (a volt Tarczay-féle emeletes házban). Szolid árak Pontos kiszolgálás!

Ha jól és olcsón akar vásárolni, keresse fel a **Klein Vilmos és Társa cég** üzletét (Kossuth Lajos-utca 1. sz.), hol mindenféle rövid-, szövött-, bőr- és acélárut nagy választékban jutányosan kaphat. 50-46

Scherer M. legnagyobbított és kibővített nagy butor-, üveg- és porcellán-raktára, Kossuth Lajos-utca. Nagy választék uri ebédlő- és hálószoba berendezésekben. Kárpított butorjavítás, képeretkezés és üvegezés elfogadtatik.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 41. sz. — Nagy raktár kész sír- emlékek és butor-márványlapokban. Márvány-fűrészelés és csiszolás.

Virágkoszorúk és csokrok, virágkosarak stb. a legmodernebbül és legolcsóbban készít **Goesser Antal** Rákóczi-ut 42. szám. — Telefonszám 129. — Diszoklevéllel kitüntetve.

TELEFON- **KOSMETIKA** WEIDINGER
SZÁM: 215. **ZOMBOR.** PALOTA. ::

INSTITUT DE BEAUTE.

A legmodernebb higienikus arc, azaz bőrkezelés és ápolás, **madame Marie Moser** Wien, Berlin és Párisban működött urnő vezetése alatt.

Feltétlen és biztos eredmény!

Vibrációs arcmassage, aregőzőlgés; szeplőtelenítés, szőrtele- nités; nagypórusu, vimmerlis, mitesseres arcnak kezelése **biztos eredménnyel.** Ráncok eltávolítása **rövid idő alatt.**

A legmodernebb körömápolás!

Manicürözés! Hölgyfodrázat! Hajmosás villanyszáritással! Ondolálás!

A legmodernebb saison újdonságok frizurákban **ifj. Kumerkramer András** Berlin, London, Lucern stb. helyeken működött s **legelső díjjal kitüntetett fodrász ur által betanított** személyzet által kivitelbe hozva. *-13

Mérsékelt árak! Mérsékelt árak!

W I E N. **INSTITUT DE BEAUTE** KARLSBAD.
M. E. MAYER
ZOMBORI FIÓKJA.

Levélbeli megkeresésekre készséggel szolgálunk utbaigazítással.

H a j m u n k á k

A legnagyobb diszkrécio biztosítva!

H a j m u n k á k

Mintagyűjteményt kívánságra i n g y e n küldünk!

LEGNAGYOBB DIVATÁRUÜZLET
DÓDITS ÉS **OPANCSÁREV**
ZOMBORBAN, A NAGYSZERBTEPLOMMAL SZEMBEN.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy az idényáruink meg- érkeztek. Felülmulhatatlan választék **angol és francia divatszövetekben**, valamint **selymekben** toalettek és kosztümök diszítésére. Nevezetesebb újdonságok: **sarmezek, selyem kreppék minden színben, sima és recézett nehéz ottomán- szövetek, „Ramage“ és damast-szövetek, „Velour“ és „Cord“ bársony** minden színben kosztümök, ruhák és bluzoknak való, **„Sealsking“** kabátoknak a legolcsóbbtól a legdrágáig, **flanel „Tennis“** bluzok- és férfi ingeknek való, **parchettek** nagy választéka, **olcsó téli szövetek** közönséges kosztümök- és ruháknak való. Legnagyobb választék

angol férfi szövetekben

52-12

ruháknak, valamint **„Boy“** szövetekben kabátoknak való. Gazdag választék **szőnyegekben, plüs- és csipkefüggönyök**, nagy választék a valódi **„Rumburger“-féle egész és félcérna vászon, valamint az összes e szakmába vágó árukban.**

Mintagyűjteményt kívánságra i n g y e n küldünk!

∴ Gyors és pontos kiszolgálás! ∴

∴ A legolcsóbb szabott árak! ∴